

העולם הזה

הקרב השני על "אל"ת

מי יחלוש על ממלכת הדדום

משה כדמל

מדדני בנטוב

מס' 1004
ז' שבט תשי"ז
9.1.1957
שנה 20
המחיר 400 פר'

העורך הראשי:

אורי אבנרי

ראש המערכת:

שלום כהן

עורכת-משנה:

רוב איתן, אורי סלע

עורך כיתוב:

סילבי קשה

כתב בכיר:

אלי תבור

חברי המערכת:

עורך תכנית:

אהרון צור

צלם המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

חברי המערכת:

אריה קרי

כי היום פלשה, מחר הרפובליקה הדרומית, מחתרים הלבנו ואנו בדרך לפדרציה של "סוריה רבת" ישראלית.

יורם דלמר, תל-אביב

סיפוח הרצועה לנוף הקרנה לא יתקבל בצורה הנאותה על-ידי אזרחי המדינה. לעומת זאת, ישנן מעשי ויכוחים בינתיים בסיפוח הא"מ, ימנע היווצרות יחס שלילי בזה ויאפשר יחד עם זאת ליצור מינימום של הכנה ותודעה מצד הפלסטיים.

גרשון גלנשטיין, פתח-תקוה

איפה הימים שצבאות ישראל יכלו לדרת מהרי יהודה, לפרוץ את שערי העיר עזה ולצפצף על העולם כולו? אתם מתארים לי עצמכם מה היה קורה אם גם בימי דוד המלך היה קיים א"מ, ימנע היווצרות יחס שלילי בזה ויאפשר יחד עם זאת ליצור מינימום של הכנה ותודעה מצד הפלסטיים.

דוד שולק, נתניה

בקהיר, בחדא

הורים, תלמידים ומורים

הוצאת המשאל שלכם בין ילדי תל-אביב על יחסם לערבים (העולם הזה 1002) אישרו את השאלה הנוראה ביותר. העם שלנו הוא לא רק שובניסט, קריפטו-נאציסטי וצמאדם, אלא שהוא גם עם של פשעים, כי אחרת, איך אפשר להסביר שנתון רציוני רחש כשם העולם הזה יקדיש שני עמודים שלמים לפיטפוטות של זאטוטים טוטלי טמשים?

יחזקאל גרדוף, דת-אל

ראיתי, קראתי, נדהמתי! רק הטבת המצב ביננו לבין הערבים — דבר שאינו נתון בידנו — יוכל להביא שינוי בהלך-הרוח הזה.

דודון בן-דוד, תל-אביב

השאלה היא רק מי טוטמס יתור: המור, רים, המלמרים את ילדינו דברי הכל? רי, ההורים הילדים ומתחנכים ילדים אלה, או הילדים עצמם? אני נוטה לכמור במורים.

נורית כץ, חיפה

השיר הבא נכתב על-ידי בתי מאיה בחיור תה בת שמונה וחצי, כשטיילת בצפת וראתה — בסעם הראשונה בחייה — ערבים ויהודים נושאים ונותנים, ושמעה עברית צחה מפיהם:

...ישנם ערבים טובים אשר בעצם חושבים מרוע יבנם ערבים רעים אשר שלום סונאים.

אחרי שקראתי את תוצאות המשאל, שאני תי את בתי מה הייתה היא עונה אילו נשאלה: תשובתה הייתה בערב: "צריך לי יישוב אותם ולהניח להם להיות... יש להבי ריף בין מצרים ובין ערביי הארץ. אלה שלנו צריכים לדאוג להם".

חנה תמרי, דת-אל

קראתי מכתבו של הפורא ישראל בלדר על אהדות ולידה, וברצוני להגיד לו מספר מלים:

אני בטוח שאינך אב, וגם נשוי אינך, ונוצר הרושם שאחך עצמך עדיין תינוק אשר לא מוסר דברית כאשר דיברו תלמידיו כיתה ב', במשאל תולדה הזה... והאם עב רח אמר קורס יסודי לאמהות בטרם הרתה אימך?

רפאל יאיר, חיפה

הזכשי הזכשי הזה

הייתי באילה, ביום כואה של הפריגאטה מונס (העולם הזה 1003). מעולם לא התי רגשתי כל כך, חוץ מאשר באותו יום היס טורי של החלפת החלוקה על-ידי האו"ם מי יתן ויהי כואה של אנויה המלחמה שלנו לנקודה הדרומית ביותר של איצנו שחר של יום חרש, של מיפנה גורלי נוסף בתולדות עמנו.

ד"ר ז. לוי, תל-אביב

מו"סוף התנבר הילי-האמבטיה שלנו ועזב את סימי האנס הקטן הנקרא יסיתיוכו. אני מסיר את כומתת החי"ר שלי בפני חובשי

הכובע הלבן, כובשי היבשת השחורה. כה לחי מלחום

סמל דוד כהן, צה"ל

לאמיתו של דבר, לא עשינו משהו יוצא-דופן, לנבי חבירנו בחילות האחרים: אולי הם עשו יותר מאתנו. אך מה שלא יחיש, התאכזבו מיחסם של כמה אזרחים באילה תארו לעצמם שאחרי המסע הי אוד, כשרגנו לטעם צפונה לחופשה, סיר בו הנני משאיות ריקות נקחת אותנו כי טרמפ, ודרשו 14 לירות מכל אחד... ימאי מצוה "מונק", צה"ל

כפר קאסם ומאקאש

נדהמתי לדאוג את תמונתו של קצין מש מריהנבל וביראל דהאן (העולם הזה 1003), כאשר מאש, כפר קאסם, היכרתי אותו ביו מי המצור על הפיראיון בסביבות ראשון לציון. מה הפלא שאדם שסיכין את חורו חמיר על הנבילות יהיה הראשון שייקרא על-ידי הממונים עליו לכל פעולה מסוג זה שהוחלט לבצעה בכפר קאסם?

נומיה בדר, רחובות

לא הזכרתם את עשרות היהודים הנהרגים מדי יום ביומו באליה, ולא את חוקנים והנשים שנרצחו בישובי הספר על-ידי פדאיון. ואף לרגע לא מישרתם בין שומר הנבול האוחז בנשק, לבין אחיו המתבוסס בדמ, על מפתח חנות במאקאש, היורה (בי כפר קאסם) לא הביו בספרו, לא שאלו אם באמת הוא אשר רצח את אחיו במאקאש, אם קרוב משפחה הוא לרוצח. הוא נסם בו עבר ב"פיה תל-אביב

אחרי כל מה שנכתב, מדוע מסרבת הממ שלה לערוך שיטת פומבי, האם היא מת בישות בעובדה ששופטיה יתנו דין חוקי ל דעת, היא צריכה להיות נאה בוח — אם אפשר להתנאות בספרה כזה — כי הצדק הישראלי ישיג כל מי שפשע, יהיה מי ש יהיה

אליהו שור, בתים

זוכ גם כך

האם חושבים אתם שאם נתון רוסי כמו איובסטיה מעטס אתכם (העולם הזה 1002) לצורך מסורתיו הוא, כבר זכיתם? הרי ה נתון שלכם הוא טוב מבחינת האינפורמציה לפחות, ואין לכם כל צורך להזכיר זאת ל קוראים מפעם לפעם.

א. שמאלי, תל-אביב

מאמרגל

צדק שיע נלור, בכתבתו האחרונה על מינחני קהל הצופים בתחרויות ספורט ב ישראל (העולם הזה 1003). אבל גם אם לא היה צורך, כדאי לפרסם את דבריו. אני חושב שהוא הסופר המקורי והמשעשע ביותר בשפה העברית, אם כי, למעט האמת, אני מסקס לפעמים אם זוהי באמת השפה העברית.

דן גלברט, סבריה

כבודו של שיע במקומו מונח ואין ספק שבקי הוא באסנות הכדורגל, אולם באסנות הכתיבה רחוק הוא מלהתמצא. את מי מעני יין מה אומר שיע? אחיו ומה עונה לו? אחרון... יורעים, יורעים, אין כשיע על מינחש הכדורגל, אבל רבון העולמים לשם מה לחזור על כך השכם והערצל

אורי טיגר, חיפה

שיע זה משהק בשפה העברית כמו ב כדורגל. הניע הזמן להכתיר אותו בכינוי חדש, כי כדורגל כבר לא מתאים לו.

נתן דריטש, תל-אביב

מאמרגל, למשל

זיורי

אני רוצה להזהיר אתכם בזה שאם תמי שיכיו לפרסם וידידים מסוג זה של איש ה סקרים שמר (העולם הזה 1002) אשלת לכם גם אני את הוידוי שלי על הנושא: "איר, סידרה אותי הסותי, כשהתחנתי עם בתי".

משה לור, כפר-אחא

אין באמח?

פרנסוואה ראש-גזר

ההצגה החדשה בתיאטרון זירה, אודות גער ששערו אדום ובהירות-שמש על פניו

התיאטרון מזמין את הקוראים שהם גייגים להצגה מיוחדת, שתיערך לכבודם ביום ה' זה, 10.1.57 בשעה 7 בערב. הכניסה אך ורק לגייגים או לאלה הנראים כגייגים מבחינה חיצונית. עליהם רק לגזור את תלוש-הכניסה למטה, להביאו אל קופת תיאטרון זירה, (רינס 6, תל-אביב) בשעות 11 עד 2 אחצה"צ, 5 עד 7 בערב, כדי שיטומנו בו מקומות הישיבה.

זירה בא

חלוש כניסה לגייגים

להצגה מיוחדת של

פרנסוואה ראש-גזר

בתיאטרון "זירה"

10.1.57, בשעה 7 בערב

סאט

שורה

העולם הזה

רח"ב גליקסון 8, תל-אביב, סלפון 26785, ת. ד. 136. מען למברקים: "עולמפרס" המוציא לאור: העולם הזה ב"מ 2907 משה שרת בע"מ, ת"א, סל. 62239. ההפצה: דוד טופל ובניו, תל-אביב. המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות

העתון הנקרא ביותר במדינה

2.6.2

אביב שהקריב את חייו באבועגילה, היה — כמו דן צור — אהוד הקן של העולם הזה לגבי הבעיה הערבית. שחר החלהב מהמכתב הגלוי לגמאל עבד אל-נאצר, פורסם בשעתו בהעולם הזה, דגל בשלוב עם הערבים.

אמו של שחר מנהלת זה שנים רבות יומן על ילדיה. אחרי ששוחחנו על חייו של שחר, הראתה לי קטע מיומן זה. היה זה תיאור של ויכוח בין שחר, אחותו שרגיה ואמה, על פרק מסוים באחד מספריה, שהיה מוקדש כולו לבעית השלום והיחסים עם הערבים. פרק זה נשא את הכותרת: "אל הרגו הסיכוב השני". שחר, שעמד רק על סף חייו, לא יכול היה לתאר לעצמו כי הדברים מכוונים אליו ממש.

★ ★ ★

כמה מן החברים שנפלו הוזכרו קודם לכן בהודמיות שונות מעל עמודי עתון זה. יואל בירדמן, שנהרג באחד מקרבות ה טאנקים, הופיע, למשל, ברפורטגיה על פניו לתתגמול מסויימת. כשכולו צוחק ממעשה קונדס מוצלה. באותה רפורטגיה הופע נר אל פומרמן, חבר משק יד-הנה, כשבסגנו מוסים בשוליותידם. יואל ארד, חבר מיון קן מתל-אביב, היה מצולם בעתון במשאל על דמותה של הצברית.

לפחות שני קוראים של העתון גילו דק תוך כדי קריאתו שהללי המערכה היו קרוב ביימשפתה שלהם. עלייה לבני, מקיבוץ נאות-מרדכי, קראה את הרשימה על אליעזר ראון מיפו, והפתחה להיווכח כי אליעזר היה אחד משרידי משפחתה, שהושמדה ב פולין. מאז מלחמת העולם השניה לא היה לה כל קשר עמו.

גם אברהם אינוריך, מהמושבה היוונית בירושלים, גילה מתוך קריאת הרשימה על דוד אינוריך שהמנוח היה בן-דודו, שרד אחרון של משפחתו. עד אז היה משוכנע כי המשפחה נהרגה כולה במתנהיריכוז גרמני.

אנחנו, חברי המערכת, שמענו את כל הפרטים האלה מתוך חרות-קודש. העובדה שדיברנו כדי שבוץ אל החברים האלה, ו נמצאנו עם למעשה בקשר נפשי מתמיד, יש בה משהו מקרב ומכאיב כאחד. לבנו מלא תקווה כי הרשימות שפרסמנו על צעיר רים אלה, ועל חבריהם, יתנו מידה כל ש היא של נחמה למשפחות.

חצי מיליון

מכתבים

כל רבע מיליון הפלסטיים, נבולה של פלשת עם סיני יהיה נחל מצרים. שהוא הנבול הטבעי ההיסטורי בין ישראל לסיני.

למדינה הערבית תהיה אוטונומיה מנימית מלאה, כדונמת האוטונומיה של מדינה בתוך ארצות-הברית, למשל. כנסת ישראל תסיר לשבת בירושלים על שחרתה היהודית ובית הנבחרים של פלשת ישב באליעזר או ב עזה, על שחרתה הערבית. רק במועצה העליונה המשותפת, ישובו יהודים וערבים ביחד. ברור כי עניני מדיניות-חיוץ ובטחון יאורו בידי המשלה הפדרטיבית.

...האמת היא כי לשם כך, דרושים מדי נאים צעירים, דינמיים, אשר יקיימו את הקשר עם המדינה החדשה, ידריכוה ויחזיקו קוה בכל תנאי לצדנה, ובכך יוכלו לפרוץ את הדרך לא רק לים כוא אלא למרחב כולו

מדינת פלשת

אין לזלזל בועוצה העלול להיגרם למדינה היהודית, אילו נתקבלה דרישתכם כלכלה את הדעוזה ותושביה במדינה (העולם הזה 1002). כלל הפחות עלול להישיבר מאזן ה כוחות הערונ ששמו מפתח מפלגת, ואשר בסימום מכונינים כל ההונים השולטים, מן הימין הקיצוני ועד לשמאל הקיצוני. נזק לאין מידה עלול להיגרם גם למתכונת ה יבונבשת של חוזה הדרות (פלנסק) ולשאר ציפורי הנפש למיניהן.

...סיימת אפשרות אחרת שתפתור את ה בעיה הכלכלית הרצועה וחבל אל-ערש ב רפובליקה ערבית אוטונומית, במסגרת פר ראסטיבית של מדינה ישראלית מורחבת. כי שמש של האזור הזה — נקרא לו אזור פלשת — יהיה מקום להתיישבות פורדוסטיבית של

כניסחר פינקלשטיין, בן-הקבלן החל

★ ★ ★

שדה-הקרב המכריע: המיצר כפי שלא ימינה הלשון השטוחה של האי היוצרת אים בידי צה"ל. בין האי והחוף הרחוק — ראית אותו מימין. מלפנים: החלק הדרומי. מפרץ קטן. מרחוק. באופק. רכסי ההרים מיצר טיראן. מלפנים. בצד השמאלי של ההררי של האי טיראן. ממנו מתמשכת של שארם אל-שייך וראס-נצארני הנמצא — התמונה — ים-סוף שמחוץ למפרץ אילת.

למזרח את הבגדים המשומשים ביותר, את ספריה-הלימוד המרופטים ואת המיטה הצולעת. עכשיו, אחרי המלחמה, כל אחד טוען שהוא האבא שהלך לאיבוד, ושהילד שייך כולו לו.

★ ★ ★

למראית-עין, טענות רבות של האבות החדשים מוצדקות. אם להקים נמל גדול באילת, מדוע לא יטפל בכך משרד-התחבורה, הכולל כיום את כל המומחים לנמלים הארץ? אם להקים שיכונים, מדוע לא להשאירם בידי משרד העבודה, כמו בשאר חלקי הארץ?

אולם אילת אינה דומה למדינת-ישראל. האיש שרצה לתלות באילת את השלם: „בבואך לאילת, בקר גם במדינת-ישראל!“ צדק מאוד.

אילת היא מושבה רחוקה, המנותקת מגוף המדינה על-ידי מאות קילומטרים של הרים וערבה. כל בעיותיה קשורות זו בזו. הן דומות לחוליות השרשרת — די לנתק אחת מהן, כדי שהשרשרת כולה תתפרק.

האיש המתכנן את מפעל-ההנחשה בתימנע, חייב לספל גם בשיכון עובדיו באילת. האיש המכין את כמויות האשלג לשוק היפאני, חייב לדאוג שתהיה רכבת אשר תוביל אותו לנמל, ושהיה בכלל קיים נמל שיוכל להעמיסן על אוניות, וגם אוניות מיוחדות לכך.

אפשר ליישב את אילת על-ידי חלוקת כל התפקידים בין משרדי-הממשלה הישנים, כדי שכל משרד יוריד לשם כמה תריסרי פקידים עם משפחותיהם. אולם לא זה הפיתוח המבוקש.

כדי לפתח את אילת ולהפכה למנוף שיעביר את כובד המשקל של משק הארץ ייב שות חדשות, דרוש גוף מיוחד שירכז בידיו את כל החושים, מעין מפקדה עליונה, שתוכל לתאם את כל הדרישות וזשלב את כל המבצעים למבצע גדול אחד, מבצע-קדש השני.

★ ★ ★

אפשר להקים לצורך זה משרד ממשלתי חדש, למנות אפילו שר חדש. אולם יהיה זה דבר מגוחך למדי. קיים בארץ משרד-פיתוח, שכמעט כל פעולותיו מוגבלות לאיזור שמדרום ל"באר-שבע. משרד זה מנהל את המפעלים שיחפסו את המקום המכריע ביבוא וביצוא של אילת. בשנה האחרונה הו" כיח משרד זה, בידי מנהליו הנוכחיים, יעילות ניכרת בהוצאת עגלות שונות מן הבז, שהן נתקעו בו בתקופה קודמת.

ההגיון המנהלי מחייב, שתוקם רשות עליונה לפיתוח אילת, מעין רשות עמק טנסי, שמפקדה העליון יהיה כפוף לשר הפיתוח. מנהל זה יתאם ויכוון את פעולות סגניו, שיהיו אחראיים לשטחים המקצועיים — לנמל, לרכבת, לשיכון, למינהל מקומי, ועוד. בדרך זה יהיה צורך בשיתוף פעולה עם משרדי הממשלה האחרים, בתנאי שאיש אחד, הדואג אך ורק לבעית אילת, יהיה בכל מקרה הפוסק האחרון.

ישנו קושי אחד גדול בסידור זה. בימים שאילת היתה עדיין מזרח מוזנח, הועבר משרד הפיתוח בחייו של שמחה-לאיד לסמכותו של שר מ"מי. עתה כשהשר החל לספל בענינים בריצינות, וכאשר הממזר הפך לפתע ליושר עשיר, אין כמעט איש מעוניין שפיתוח אילת יוסף פרסטיגיה למפלגה יריבה.

כמו בכל שטחי המדינה, מאיימת המפלגת המפלגתית. לטרור את גורי היצירה גם באילת.

שתי פריגאטות של חיל-הים הישראלי נפגשו בפתח שארם אל-שייך. דגלי-ברכה צבעוניים התנופפו ברוח, צופרי הספינות השמיעו ברכות ימיות, המלחים הצדיעו כסיפון לסיפון. היה זה הרגע הגדול, שסימל את העובדה המכרעת: מיצר טיראן נפתח לשיט הישראלי.

מכל המטרות שממשלת-ישראל הציבה לעצמה כפרוס הסיכוב השני, היתה זו המטרה המציאותית והמוצדקת ביותר. כל שאר המטרות היו נתונות בוויכוח. אך לא יכול היה להיות ויכוח על הצורך המוחלט והצורך המוחשי בפריצת המיצר על אילת.

השליטה במיצר היא המפתח לעולם של אסיה, הצעד הראשון במיצר כלכלי אדיר מזרחה. כל זה יאבד אם יוצבו מחדש חותומים אויבים בפתח המיצר. הפריגטות, שערכן רב בלוחי אוניות-סוחר לאורך החופי העוינים של ים-סוף, יהיו חסרות ישע מול התותחים שיוצבו על החוף, שקוטרם וטוחב יעלה בהרבה על התותחים הקטנים של האוניות.

לכן, בעית שארם אל-שייך היא בעית-הבעיות של אילת. אם ייסגר המיצר, תחזור אילת להיות כאשר היתה קודם לכן — עיירה קטנה, רדומה ורומאנטית. מעבר להרי החושך. אם יישאר המיצר פתוח, נשקף לאילת, כנמל וכעיר, עתיד שיכוד להיות מסחרר בסיכויו.

המלחמה על שארם אל-שייך היא כיום הקרב העיקרי של ישראל. כדאי לישראל לשלב עבודה מהיר גבוה — אפילו מחיר מכאיב כמו חיתור על המענקים האמריקאיים לזמן ארוך. הרו"ח הבא בנוי על ההנחה שממשלת ישראל מוכנה למלחמה זו, ושהיא תנצח בה. כי בלי חופש-השיט במיצר, כמעט כל תוכניות הפיתוח באילת אינן אלא חלום מות בהקיק.

★ ★ ★

אמר אחד מעמודי-התווך של הכל-כלה האילתית: „אם אתם רוצים לכתוב על התוכניות לפיתוח אילת, לא יספיקו לכם כמה גליונות. אם אתם רוצים לכתוב על מה שנעשה להגשמת התוכניות, יספיק לכם גם חצי עמוד.“ היתה זאת האמת המרה. המדינה ש"שלחה את חיליה למות בשדות הקרב כדי לפתוח את הדרך לאילת, לא התייחסה מעולם בריצינות רבה לסיכויים הכלכליים העצומים הגלומים בה. אילת נחשבת ללונה-פרק לאומי, נושא יפה לנאומים ולהבים על אחרית הימים. שר הפיתוח הנוכחי, שהתייחס לאילת בריצינות רבה, נחשב לאיש המרחף תמיד בענינים, שיש להחזיק אותו ברגליו כדי שלא יעוף.

קשה להגדיר את היחס לאילת כהזנחה. היה זה דבר הרבה יותר חמור: אדישות צינית, התנכרות מוחלטת לצרכיה, יחס של זלזול מפוכח-כביכול לכל התוכניות לפיתוחה.

גופים שביקשו להשקיע מיליונים, נדחו בלך ושוב במשך שנים. תיריב שרצו לזרז ורומה, הופנו באדיבות לנהריה ולהרצליה.

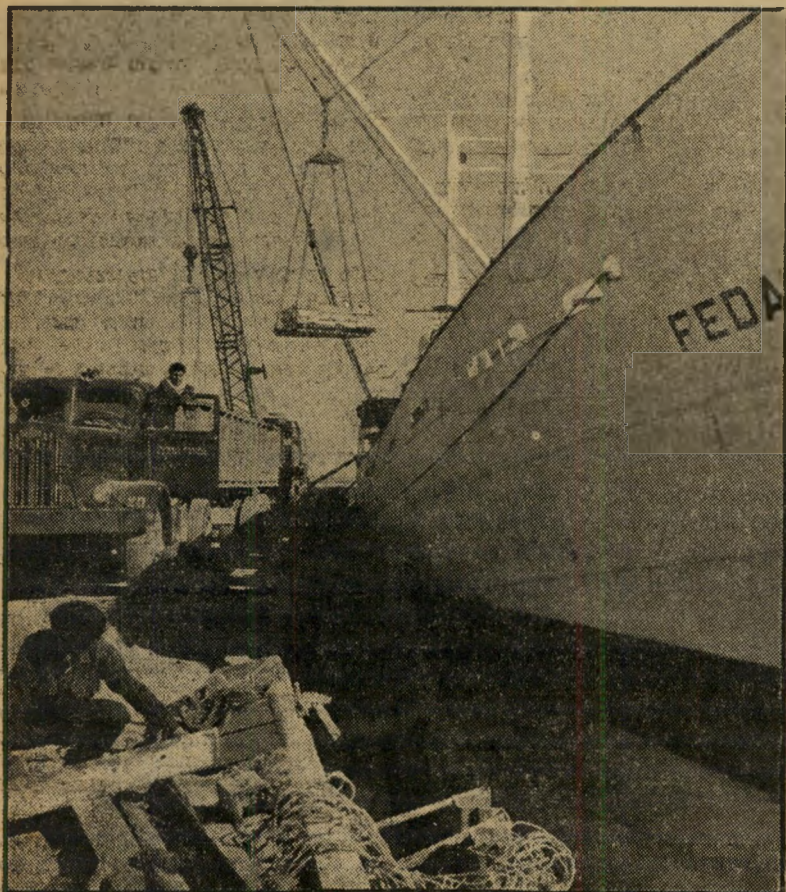
כל זה השתנה באופן פתאומי ומרץ ברגע שפוצץ התותח האחרון בראס אל-נצארני, והנהג הדגל הישראלי באי טיראן.

לפתע נערך מירון שגעוני בין משרדי הממשלה, כדי לזכות בפרי הנצחון. פעולות הפיתוח, שנעצרו עד כה מחוסר בעלים, התעכבו עתה בגלל עודף של בעלים.

הגדיר את המצב החדש איש-מפתח באילת: „אילת דומה למזרח. עד המלחמה, אף משרד ממשלתי אחד לא רצה להכיר בה. כולם סמכו על האב החורג, על משרד הפיתוח. נתנו לו

הקרב השני על "אילת"

הנמל: הזדמנות גדולה אבדה ללא שוב

תוך אימוץ מסויים של כוח הדמיון ושינוי חוקי הלשון. תוך מלחמה עיקשת באדישות הממשלה, הקים משרד הפיתוח בשנה האחרונה רציף בקצה המזרחי הקצר. באילת, כמו בשארם אל-שייך, המים עמוקים מאד כבר ליד החוף, ולעולם אין סערות. לכן הספיק רציף זה, בלי שום שוברי-גלים, כדי ל- אפשר לאוניות קטנות, בנות 1000 טון, ל- גשת אליו.

הצרה היא רק שהרציף קצר וצר, ואינו מאפשר ליותר ממכונת אחת להתקרב לאור גישה. קיימת רק דוברה אחת, היכולה לגשת מצידה השני. התוצאה: האוניה הקטנה, היכולה לפרוק ולטעון את כל קיבולתה במימנה תוך פלושה ימים, משתהה באילת למעלה משבוע. מאחר שכל יום של האוניה עולה הון, והוא סידור שאינו מאפשר לגמל למלא תפקיד רציני.

*** קרקעית שמוחה

בגלל התנאים האידאליים של ה- מקום, מספיק סכום של חצי מיליון ל- כדי להפוך את הנמל למכשיר רציני. יש צורך ברציף נוסף, בצידו ימני לטעינה ופ- ריקה, ובמחסנים וסככות זמניות.

האם ההשקעה כדאית? נמל מוגדל כזה יוכל לספל במאה עד מאה וחמישים אלף טון מטען לשנה. חלקהארי מן המטען ל- יצוא יסופק על-ידי חברות האשלג והפוס- פאט, היכולות לספק בלי קושי 70 אלף טון לשוק היפאני, הרעב לדשנים בכמויות בלתי- מוגבלות כמעט. שאר מוצרי היצוא בזמנים הקצרים: מלט, קרטונים, מיצים וצמיגים. בשעה שהתעלה חסומה אפשר היה לייצא שלל סחורות נוספות לשווקים הרעבים של האוקיינוס ההודי, ממכונות קיור פריזר עד לצנורות ושייטת תותבות.

אילת תשמש גם נמל ליבוא. מלבד בשר השימורים מחבש, יכולים לבוא דרכה גר- עיני שמנים, אורז מבורמה ופירותים מחבש, לייצור חומצה גופרתית במפעל הנחשת של תימנע.

לפחות בסעיף אחד אין כל גבול להתפת- חות. זהו סעיף הפוספאטים, בו אין כל הגבלה לא ליצור המקומי ולא לתצרוכת ה- אסיאתית.

כדי להעביר מטענים אלה, אי אפשר ל- הסתפק באוניות הקטנות הבאות כיום ל- אילת. משרד הפיתוח מצא סוג אחד של או-

טובת האוניות בתעלת-סואץ בידי גמאל עבר אלנאצר היתה יכולה להיות תרומה אדירה למען אילת. כל המסחר מי- אירופה לאסיה נאלץ לעבור את הדרך הי- ארוכה מסביב לאפריקה. מחירי התובלה המ- ריאו השמימה.

היתה רק דרך אחת למניעת בובוז זה: הובלת הסחורות לחיפה, העברתן בדרך היבשה לאילת, הטעתן על אוניות שם.

היתה זו הזדמנות גדולה. בלמים כתיקונם עלתה הובלת טון אחד מאיטליה לנמלי אריתריאה 14 דולאר. עתה הציעו 40 דולאר להובלת אותו טון דרך ישראל. משרד-החוף צעק חמס. הפעלתה המידית של דרך אילת יכלה לשמש נשק עצום בידי ישראל בדרך ש- תה להבטיח את חופש-השיט במיצרי טיראן.

אולם הדבר לא היה אפשרי. מאחורי ה- כותרות המרעישות בעתונים התחבאה עוב- דה שקטה: נמל אילת אינו מסוגל לשמש כיום אפילו את הצרכים המוגבלים של י- ראל עצמה. כך אבדה הזדמנות גדולה.

*** ים ללא סערות

סחר הטרנזיט דרך ישראל — העברת סחורות זרות דרך חיפה ואילת — לא יהיה כדאי ברגע שתעלת-סואץ תפתח מי- חדש. הוצאות המעבר בישראל יעלו במיד- על מס המעבר בתעלה, שהם כיום קצת מעל לדולאר אחד לטון, אפילו יוגדל מס זה כדי לכסות את הוצאות הניקוי.

כל החלומות על הפיכת אילת לאלטרנטיבה לתעלת-סואץ תלויים על בלימה. לא זה יהיה התפקיד של קו חיפה-אילת.

אולם ברגע שהמשק הישראלי יתקשר עם המסחר של אסיה ואפריקה המזרחית, יהיה עתיד גדול נשקף לנמל אילת. אין שום סיבה לכך שארצות כמו בורמה, יפאן, חבש, ציילון ושכנותיהן לא יקנו בקנה-מידה רחב סחורות תעשייתיות מישראל, שמו- ירי התובלה שלהן יהיו יותר זולים, ושיאפשרו סחר-חליפין בתנאים נוחים. פירוש הדברים מהפכה גדולה במשק הישראלי, שפניו יהיו אז מופנים מזרחה.

יש רק תנאי אחד להגשמת מהפכה זו: שיהיה קיים באילת נמל הראוי בכלל לשם זה. מה שקיים היום, יכול להיקרא נמל רק

ליד הרציף קטורה האוניה ההולנדית פדאלה, שנעצרה בשעתו על-ידי הספרים בפח- תעלת-סואץ. רק ששית אחת יכולה לגשת אל הרציף, למען ולפרוק סחורות (שמאל).

מטען, עד שהאוניה תתרום במידה מספקת כדי לגשת בעצמה למזח.

*** קרב עד הכדור האחרון

עד היום לא רבו הקופצים על נמל אילת. מנהל הנמל היה נציג משרד ה- פיתוח באילת, דני מצפון (מתחרו עם ב- צחון), שהחזיק מינוי רישמי גם מטעם מ- רד-התחבורה.

טוען מצפון, בהתמרמרות: "עד היום לא רצה משרד-התחבורה לענות אפילו על אחת מתביעותינו והצעותינו לפיתוח הנמל. הי- תשובה הרשמית היתה שהנמל שייך למשרד- הפיתוח, והוא שחייב לדאוג לו. עכשיו טר- ען לפתח משרד-התחבורה שהנמל הוא שלו".

הקופה עומדת לצד שר התחבורה. בתק- ציב הזדש קיבל משרד-הפיתוח רק רבע מליון ל- למען פיתוח הנמל, בעוד ששר התחבורה הבטיח הגבוה, בביקורו באילת, שיש לו גם הכסף וגם הבניקור הדרושים לנמל. בעוד שרוב הממשלה נוטה כנראה לצד שר התחבורה בסכסוך הסמכויות, מת- כונן שר הפיתוח, מרדכי בנטוב, לקרב עד הכדור האחרון.

מעבר לנמל המוגדל, העשוי לקום תוך זמן קצר, אם המפלגות רק יסלקו את ידיהן מן העניין, מסתמן באופק הנמל הגדול, הי- עשוי לקום תוך כמה שנים. הוא יהפוך את אילת לעיר-נמל אמיתית. לצורך זה דרוש תכנון של שנתנים לפחות.

אילו היו מתיחסים ברצינות לאפשרויות אלה עוד לפני שנה-שנתיים, יתכן ולא היה צורך במבצע סני. כי אילו שרתה אילת כבר אז את צרכי המסחר של מדינות גר- לות, כמו יפאן, ואילו השתדלו אוניותיהן של מדינות אלה לעבור במצר טיראן, ספק רב הוא אם תותחניו של עבר אלנאצר היו מעזים לכוון אליהן את תותחיהם.

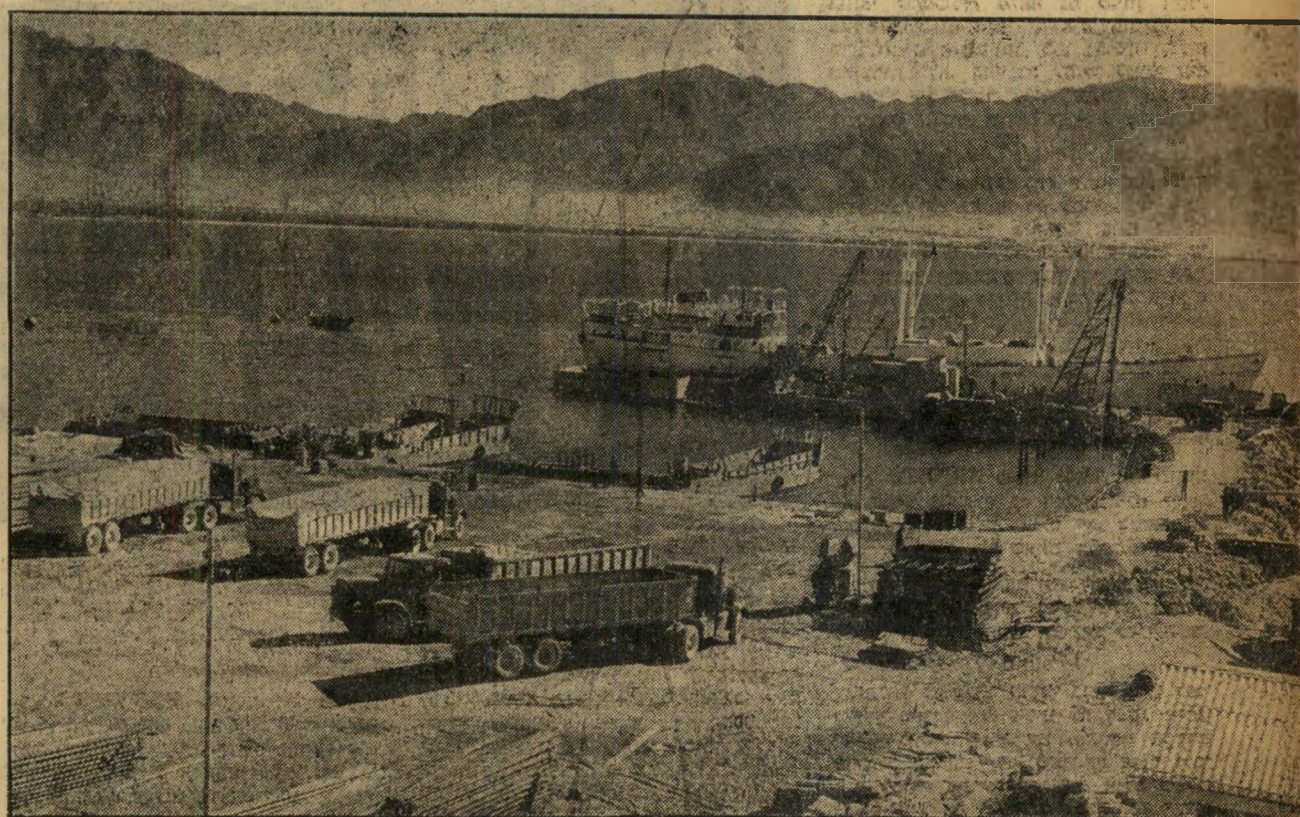
קיומו של נמל אילת תלוי בחופש השיט. אולם איש בעולם לא ילחם למען חופש ה- שיט כשאין נמל רציני הזקוק לחופש זה.

איש לא ימסור את נפשו להגנת בית ריק, שבעלי-הבית עצמו אינו רואה צורך לגור בו.

ניות בעלות נפח של 5000 טון, שקרקעיתן שטוחה במיוחד, דבר המאפשר להן לגשת לרציף אילת הקיים.

שתיים או שלוש אוניות כאלה, ועוד כמה אוניות קטנות יותר, דיין כדי להוביל את כל המטענים הדרושים ליפאן ולמזרח אסיה.

למעשה יכולה גם אוניה גדולה יותר ל- רוק את סחורתה באילת, אם יהיו בנמל דוברות שיפיקו את החלק הראשון של ה-

צילום: בללי של הנמל מראה את המזח והרציף, אשר עומק המים לידו מגיע לשבעה מטרים. המטענות הגדולות של חברת תובלה השייכת למשרד הפיתוח, מסתירות בחוף לתוך מעבר למפרץ נראית הים עקבה, בסיס בריטי לרגלי עבר-הירדן.

הרכבת: איש לא רצה בעשרים וחמישה מיליון

רוצת השנים לשוב לקבע הקשרים ברכבת. אין שום סיבה מדוע לא יקומו קיבוצים, שחבריהם יעבדו בשנים הראשונות בהקמת הרכבת, עד שיבססו את משקם העצמאי.

★ ★ ★

רכבת ללא גשרים

אחד הנימוקים המשכנעים נכביל לא הושקעו כסף רב במסלול הרכבת, לאורך הגבול הירדני (ראה מפה), תהיה נזק חת להקמת הפידאיון.

אולם מחשבה שניה תפסול גימק זה. אם רוצה אולי לפגוע ברכבת, כדאי לו הרבה יותר לפגוע ברכבת קלקיליה, העיר ברת גם היא ליד הגבול, והחנייה לישראל הרבה יותר. כל מקום בישראל ניתן לפגיעה — רכבת, כביש ושוב. עד כה לא סגרה ישראל כבישים בגלל זה.

דווקא מסילת רכבת זו, שלא יהיה לה אף גשר אחד, אינה ניתנת לסריעה רצינית. סיר ציו הפסים יכול לבוא על תקונו תוך שעות מעטות. ישנן שיטות מקובלות להגנה על קוירכבת ועל נוסעיהם.

אולם ישנו גם גימק הפוך. אם ישראל לא תזדרז לבנות את הרכבת, לא מן הנמנע שירדן תקפוץ על אותה מציאה. הבעיות כמעט שוות. גם ירדן מייצרת אשלג ומלח. אם היפאנים, למשל, יממנו רכבת כזאת מעבר לגבול, כדי לקנות בירדן את האשלג, לא יקום איש לממן רכבת שניה ומקבילה בישראל.

★ ★ ★

כביש הזפת

אין פתירה בין רכבת לכביש. אילת זקוקה לשניהם. כיום כמעט אי אפשר לנסוע לאילת. כל מכונית חייבת להיכנס לבדק אחרי נסיעה אחת הלך וחזור, כדי להחליט מדרך האמינים. ביבשה, אילת כמעט מנותקת למעשה, ועוד יותר מנותקת מכינה פסיכולוגית — דבר שאינו מאפשר ישוב של קבע.

התובלה לאילת בכביש עולה כיום, במקרה הטוב ביותר, 25 ל"י לטון לכיוון אחד, בתנאי שהמכונית מלאה גם לכיוון השני. בימים בתקונם תנאי זה אינו מתגשם. ל"י סחורות יקרות במיוחד, כמו נחושת וגרנית מחוצרת אילת, החייבות להגיע לנמלי הים התיכון, אין הדבר גורם לחבלה מכרעת לסחורות אחרות, מחיר זה יכול להיות ה"פרש בין רווח להפסד.

הממשלה מתכננת עתה לזפת את הדרך הקיימת. אולם גם זה רק פתרון זמני מאד. מומחה כמו מאיר ביתאש, בונם מעלה העצמאות ומעלה העקרים וכיום מנהל ה"קמת המפעל בתימנע, סבור כי דרוש להריח את הכביש כפלים ולסללו על תשתית (סולינג) כבושה.

★ ★ ★

אף פרוטה אחת

כל זה נראה כמובן מאליו, אם מישוה חושב ברצינות על הפיכת אילת לשער הדרומי של ישראל. אולם יש, כנראה, הרבה חושבים אחרת, או שאינם חושבים כלל. בתקציב הא של המדינה, לשנת 1957/58, אין אף פרוטה אחת לא לסלילת הרכבת לאילת, ואף לא לסקר המוקדם לסלילה זו. הממשלה פשוט התעלמה מכך.

התלונן לא מכבר מרדכי בנטוב, עוד לפני כיבצת סיני: "אלו רצינו לותר על אילת, יכולנו להשיג שלום. אנו מוציאים מליונים מתקציב הבטחון, כדי להגן על אילת ולפי תוח לפניה את חופשהשט. אולם כשאנו רוצים לנצל את אילת, אין כסף. אנו דומים לאדם המשקיע כסף לבניית בית, אולם כ שתבית עומד על תליו, אינו נכנס לגנו בו ומשאירו דיקי".

התיחס באדישות לסכנות פוליטיות העשר יות לחבל בהחזרת ההשקעה. היא תגרום, כמו צינור הנפט המוצע (ראה להלן) ל"אינטרס צרפתי חיוני בקיום חופשהשט במיצר טיראן — לא אינטרס לשעה קלה. אלא ענין של קבע.

לא פחות חשוב גימק התעסוקה. במדינה בה מתרחבת האבטלה בממדים מדאיגים, אין לזלזל בבניית רכבת שתעסיק במישרין 2000 פועלים משך שנתיים, נוסף על קבלני המשי נה ויצור חלקים בארץ. במדינה המוציאה

יצאו. אולם יפאן מוכנה לקלוט כמויות בלתי-מגבלות.

לכמויות אלה יש להוסיף את האספקה הרגילה לאילת, העשויה להגיע ל-50 אלף טון לשנה, אם האוכלוסיה תגדל עד אז ל-5000 נפש. הרכבת תהיה עמוסה.

בדרך חזרה תוכל הרכבת להוביל את ה"סחורות שעל המדינה להביאן מן המזרח — אורז, גומי, בשר, זרעי שמנים, קמח דגים, גרעינים למספוא, תבואות ומטען כללי — כמות משוערת של 180 אלף טון לשנה.

מליונים לעבודות דחק חסרות ערך, הרי זהו גורם ראשון במעלה. הרכבת לא תגרום לבזבוז כספים, אלא לחסכון כספים.

רכבת יוצרת התלהבות. מיטב הרומנטיקה של המערב הפרוע האמריקאי, ושל כיבוש סיביר, קשור בבניית רכבות. יוגוסלביה ה"חזשה גייסה מתנדבים בכל העולם, כולל ישראל, לבניית רכבת הנוער המפורסמת ישראל, הרואה את עצמה כמרכז היהדות העולמית, יכלה לגייס המוניטנער בעולם לבניית רכבת זו, להפכה לגורם פסיכולוגי אדיר ולהידוק היחסים עם התפוצות.

רכבת יוצרת התישבות. לאורך המסילה יקומו מחנות עובדים, העשויים להפוך צב

בעולם כולו אין אף נמל אחד שאינו מחובר במישרין לקו של רכבת. כמעט בכל המקרים מובילה הרכבת ישר עד ל"רציף.

נמל אילת יוצא כיום מכלל זה. הרכבת הקרובה ביותר היא בבאר-שבע, מרחק 320 קילומטרים של דרך רעועה ובלתי-סלולה. כל עוד ימשך מצב זה, לא תהיה אילת עיר-נמל רצינית, ולא יהיה הסחר עם אסיה סעיף רציני באמת בכלכלת ישראל.

המורד במצב זה הוא שאינו הכרחי כלל. אילו רצתה בכך מדינת ישראל, יכולה ה"תה רכבת אילת להיות כיום בשלב של בניה — מבלי שישראל היתה צריכה להשיקע בה מזומנים אף פרוטה אחת מכספה.

★ ★ ★

מליונים ללא דורש

היחם לרכבת אילת היה דומה ליחס ל"אילת עצמה. אין רצים עם בננה אחרי ממור.

לפני קרוב לשנה הופיע בארץ גורם הנקי רא, "חברת דונקרואר". זוהי חברה קבלנית צרפתית עצומה, הנהיגה מגיבוי רשמי של ממשלת צרפת. אחרי שצפת סולקה מטעמים פוליטיים ממרבית שטחיההשקעה האס"ר שרים ברחבי העולם התעניינה החברה ב"אפשרות להשקיע סכומים גדולים בישראל. היתה זאת אחת הסגנויות הראשונות של אביב ההתקרבות בין צרפת וישראל.

החברה הצרפתית, הידועה בעולם כבונה רכבות מצוינת, הביאה עמה הצעה מהפכנית: היא תערוך על חשבונה סקר של ה"אפשרויות להקים רכבת מבאר-שבע (דרך דימונה, אורון וחצבה) עד אילת. אם המ"י שלה תקבל את התכנית, תשלם גם בשביל הסקר. אם לא תקבל את התכנית, לא ת"שלם כלום. מחיר הסקר: רבע מליון דולאר.

לצורך בניה הרכבת עצמה, היתה החברה הצרפתית מוכנה להשקיע 25 מליון דולאר, ברבית הרגילה, כהלוואה ל-12 שנה. לא היתה זאת הצעה אידיאלית לגבי הלוואה בינלאומית גדולה (הניתנת לרוב ל-20 שנה), אולם היא היתה מצוינת בתנאים המיוחדים של ישראל.

אסתר היה לצפות כי הממשלה תתפוס הזדמנות זו בשתי ידיה. היתן אישור דהוף לסקר, שלא היה קשור בשום התחייבות. תחת זאת קרה דבר מוזר מאד: החברה גר חתה בלך ושוב. הוקמה ועדה ממשלתית בינמשרדית, שלא נתפזה במיוחד. הענין נס"ח מחודש לחודש, כשמשרד הפיתוח מא שים את משרד התחבורה, ומשרד התחבורה מטיל את האחריות על משרד ראשהמ"י שלה. נראה שכמעט איש לא היה מעוניין במיוחד.

מה גרם להזנחה ממאירה זו? פה ושם הושמעו חשדות של ממש: שהנהלת הרכבת לא היתה מעוניינת בקו חדש שיפזית את כמות הסחורות המובלות ברכבת-היפה ויגרום לגרעונות בקו זה. וכדומה. אולם ה"אמת היתה, כנראה, פשוטה יותר — איש לא האמין ברצינות, עד למיבצע סיני, כי באמת נשקף עתיד כל שהוא לאילת.

★ ★ ★

קרונות נימוכים

לפי חישובי המומחים תהיה ה"רכבת כדאית בתנאי שתוביל חצי מליון טון לשנה. משרד הפיתוח הבטיח כמות גדולה יותר לשנת 1959, שהיא שנת השלמת מסילת-הרכבת, אם יגשו מיד לביצוע ה"תוכנית.

כמות זו מבוססת על 80 אלף טון אשלג (כמות המופקת כבר עתה במפעל אחרי שהנהלה החדשה החלה להתגבר על ירד שת התקלות), 300 אלף טון פוספאטים (מ"י צר שאת תפוקתו אפשר להרחיב בארץ במ"י עט ללא הגבלה) ו-100 אלף טון מלח. כיום מיוצר המלח באופן אוטומטי אגב יצור ה"אשלג בסדום, מותרת תוך הוצאת עמל ר"כסף חזרה לים המלח, מפני שאין לאן ל"

צינור הנפט — אם האמריקאים יסכימו לזרימתו

בר בה כרוך תמיד בהמתנה ארוכה, העולה רבבות דולארים לאוניה. מעבר הנפט בישראל יחסוך 5 עד 6 סנטים (כ־150 פרוטה) לחבית. אם יעלו מסי המעבר אחרי ניקוי התעלה, יהיה החסכון גדול עוד יותר.

הצינור הישראלי לא היה אלטרנטיבה לתעלה. להיפך, הוא ישים את מפת הנפט הקיימת במרחב. כי התעלה מספיקה גם כיום בקושי למעבר הנפט הדרוש. ככל ש' יגדלו צרכי הנפט של אירופה ותפוקת הנפט במרחב, כן יהיה צורך להרחיב את דרכי התובלה. בשנת 1955 עברו בסואץ 68 מיליון טון נפט. הצינור הישראלי יהיה נועד ל־25 מיליון טון גוססים.

ישנם אנשים החוששים כי מעבר הנפט בישראל יגרום לתלות המדינה בחברות הזרות, שהשפעתן בעולם עצומה. אולם זהו חשבון המבוסס על המציאות של ימים עברו. כיום המצב הפוך בדיוק: מדינה בעלת כוח־צד, אף כשהיא חלשה, שולטת על הנפט העובר על אדמתה ומכתיבה את רצון חברות הנפט.

זאת מוכיחים כיום הערכים. לא צינורות הנפט שולטים על סוריה, אלא סוריה על צינורות הנפט. לא התעלה שולטת על מצר

צרפת תגש לביצוע התוכנית בישראל. כי הצהרה זו היה כרוך רמז כי האמריקאים הסכימו לכך.

באותו רגע לא ידע איש בישראל דבר על התפתחות זו. איש גם לא ידע אם פינו דיבר ברצינות, ואם הוא בכלל ידע בדיוק על מה דיבר. אולם אם אמנם היו הדברים

כה גדולים בעסק, לפני שיקבלו את האו־קיי האמריקאי. הסכמה זו היתה צריכה לכלול שני סעיפים: מתן הנפט האיראני, והבטחת חופש המעבר במצר טיראן.

היא לא באה. האמריקאים סירבו במפורש לתת ערובה כל שהיא. התוכנית כולה עלתה על שרטון. כפרס־תנחומים לעצמה

ב ימים כתיקונם אין בסיס משקי־ל העברת סחורות־מעבר מאסיה לאירופה דרך קר אילת־חיפה. המעבר בתעלת־סואץ יהיה תמיד הרבה יותר זול (ראה לעיל).

רק מוצר אחד יוצא מכלל זה: הנפט.

★ ★ ★

הדרך השנייה

ה הצעה להניח צינור־נפט רציני, בי קוטר של 32 אינש, צצה באופן טבעי למחרת מבצע־סיני. בפעם הראשונה נתגלה אז באיוו מידה משועבדת אירופה המערבית לחסדם של הערבים, החולשים לא רק על מיטב אוצרות הנפט, אלא גם על דרכי התובלה: שני הצינורות העוברים בסוריה (הבריטי והאמריקאי) ותעלת־סואץ.

היה זה רק טבעי לחשוב על דרך שלי־שית: העברת הנפט באוניות לאילת, שאיבתו משם צפונה לחיפה, והעברתו באוניות משם לאירופה.

השאלה הראשונה היתה, כמובן, מניין יבוא הנפט. אין ספק שארצות ערב לא יסכימו להעברת הנפט שלהן בדרך זו. אולם יש במרחב גם מדינה לא־ערבית המייצרת נפט: איראן. הנפט של מדינה זו הולאם

אילת: עיירה קטנה ומנותקת

יחידות דיוור: 300 קיימות. 150 בשלב אחרון של בניה, 120 בראשית הבניה. שאר התושבים גרים בצריפי המעברה.

★ ★ ★

מקורות הפרנסה: סולל בונה (בנית שיכונים, עבודות־בניה במפעל תימנע, הקמת מנסרת הגרנית, בנית הנמל, כל שאר עבודות הבניה במקום), מפעל הנחושת בתימנע (בשלב הרכבה), מפעל הגרנית, מקורות (מפעל המים וצנורות הנפט) עבודות בטחון, נמל אילת, מפעלי אופיר (נגריה, מרצפות, שסיחים), יהלומים, אבני־חן ושירותים.

★ ★ ★

איזור אילת: אילת משמשת עיר בירה לכמה נקודות: יוטבתה (עין־רדיאן), היאחזות נחל־המספקת חלק קטן מהתצרוכת הוקלאית (42 ק"מ מאילת). מפעל תימנע (28 ק"מ מאילת). באראורה (חות גדיע, 20 ק"מ מאילת) פלוגת הקבוצ המאוחד (שוכנת כיום באילת, מתכוננת לתפוס נקודה חדשה).

★ ★ ★

תחבורה: הקשר העיקרי הוא בדרך האוויר (כעת 3 מטוסי ארקיע ביום. מרחק

צנורות הנפט, בני שמונה אינשים, נערמים באילת לפני הנחתם. צינור זה יוכל לספק רק את צריכה של ישראל, נועד בעיקר להפגין בפני משקיעים זרים את האפשרות של הנחת צינור גדול יותר לצרכי השוק האירופי.

מיכלי הנפט, שנועדו לקלוט את הנפט שיזרום למדינה, אם יתגשמו התוכניות הקיימות, מוקמים בקילומטר השלישי מדרום לאילת, על החוף.

ריים, אלא מצריים על התעלה. זהו ההגיון של שנת 1957.

★ ★ ★

מי של ביצים

ידי מערב אירופה תהיה הברירה להניח צינור בישראל או להרחיב את תעלת־סואץ. יתכן מאד כי השיקולים הפוליטיים ישכנעו את המערב שלא כדאי להניח את כל הביצים בסל אחד, ושמוטב לחלק את תובלת הנפט בין שתי דרכים שונות.

לישראל יכולה לצמוח תועלת שניה מן הצינור. אם הנפט יעבור על אדמתה, יהיה קיים בסיס להקמת יחידות־זיקוק גוספות, שיספקו לישראל הכנסות ותעסוקה גוספות, בתוספת תמלוגים.

בניגוד לרכבת ולכביש, הצינור תלוי כמ' עט כולו בשיקולים פוליטיים בינלאומיים. בשבוע התשיעי אחרי תחילת מיבצע־קדש, היה הדבר נתון עדיין בספק.

טיסה 75 דקות מלוד, 4 אוטובוסים של אגד בשבוע (8 שעות נסיעה מתל־אביב). כל האספקה מגיעה בדרך היבשתית, שכל אורכה משוה־בוקר עד תימנע כ־200 קילומטרים בלתי סלולים, דבר הכרוך בנוק קשה למכוניות.

★ ★ ★

מים: תצרוכת יומית: בחורף 1300 מטר מעוקב, בקיץ 2000 מטר מעוקב (למספר התושבים הנוכחי). שאר המים המופקים, משמשים לתצרוכת המשק החקלאי.

★ ★ ★

חשמל: גנראטור מקומי. התצרוכת הנוכחית מגיעה כבר ל־250 קו"ש.

★ ★ ★

שירותים: בכל אילת שלוש חנויות (צרכניה של המשביר־המרכזי, חנות מעדנים פרטית, חנות ירקות של תנובה). 3 מסעדות, 2 בתי־מלון (אחד רגיל, אחד משובח לתירים). בית־מלון גדול השייך להסתדרות, שבניתו הופסקה בשעתו, יושלם בעוד כמה חודשים.

רציניים, יהיה זה צעד מכריע בכלכלה הישראלית.

★ ★ ★

מי ישרוט עז מי

מי המעבר בסואץ הם גבוהים למדי יותר על כן, התעלה צרה מאד, והמע

החליטה ממשלת ישראל לגשת להנחת צינור קטן מאד, על חשבונה היא, שישפך בעיקר את צרכי הארץ, ישמש כעין פתיון למשקיעים זרים. ההנחה היתה, גם הפעם, ללא כל הוכחה, כי אפשר יהיה להשיג נפט מאיראן.

לפתע, לפני שבועיים, באה אפתעה גדולה: שריהוץ הצרפתי אמר בפרלמנט שלו כי

עלידי מוחמד מוצאק ב־1953, אולם השר חק נמצא בידי חברה אנגלו־אמריקאית, אשר השולטים האמיתיים בה הם האמריקאים.

איראן היא אמנם מדינה מוסלמית, הפך עלת באו־ם בתיאום עם החזית הערבית־אסיתאית, אולם היא לא שכחה שהערבים ניצלו בשעתו את צרותיה כדי לרשת את שווקי־הנפט שלה. אם האמריקאים יסכימו להעברת הנפט דרך ישראל, לא יתנגדו ה־איראנים.

★ ★ ★

האויבי האמריקאי

גבור המצוקה למחרת מיבצע־סיני, כשבני אירופה עמדו בתורים ארוכים ליד תחנות־הבנוי, לא היה כמעט ספק שההסכמה תינתן. הצרפתים באו בדברים עם ממשלת ישראל, והצינור הגדול נראה כי ממשות כלכלית.

אולם הצרפתים לא רצו להשקיע סכומים

העם

האפוס של מיכאל

הדמות של השבוע היתה לבושה בסחור לבן, חבושה כפיה לבנה. היא עמדה על חר-טומה של סירת-מנוע קטנה במל אילת, הסתכלה בעיניים נוצצות בסיפון אונית-חיל-הים מיבשה, שהסירה התקרבה אליה במהירות.

במשך יומיים הסתובבה אלינו החמודה, פקידה בת 18 בטכניון החיפאי, ליד חוף ים-סוף, חיכתה לרגע זה. היא המתנה ל-אתה יצחק הראל, עובד מספנת הימ, עמו היתה צריכה להתחתן לפני חודש וחצי. תחת להגיע לחופה, עלה יצחק בן ה-21 על סיפונה של ה-28, היא מיבשה, יצא להפלגה ההיסטורית מסביב ליבשת השחורה.

כשאך התקרבה הסירה לאוניו, הבחינו עיני-המלחים המאומות בנערה הנאה. מחרי-טום לירכתיים היהדה הקריאה: "יצחק! יצחק!" כשאך נגעה הסירה בסיפנה, קפצה אלינו על הסיפון, ישר לתוך זרועותיו של הרבי-סמל הקורן מאושר. מבלי לשם לב לעשרות האנשים שהצטופפו מסביב, חתם הווג בנשיקה מסחררת את האפוס של מיבשה.

החתומה הפופית. אנשי מיבשה היו מאוכזבים במקצת באותו ערב. הם קיוו כי האוניה-האחרת, מיונק, תחכה להם בשארם אלי-שיך, כדי ששתי האוניות יכנסו יחדיו, בטכס חגיגי, לאילת. תחת זאת הגיעה מיונק ראשונה, משכה אליה את אור הזרקורים ו-את הצוללות הפירסומת (העולם הזה 1003). כשהגיעה מיבשה לבדה, לא חיכו לה אפילו ילדי אילת. בגלל שכיבש קטן בלוח-הזמנים איחרה האוניה בכמה שעות, הגיעה רק ב-חושך, זמן רב אחרי שהילדים חזרו באכזבה לבתיהם.

בשביל אנשי מיבשה עצמם היתה ההפלגה ככל הפלגה אחרת — מסע שהפריד למשך ששה שבועות בין בעלים ונשים, ימים ארו-כים בלב ים ללא מראה של גוף, וימים ארו-כים עוד יותר למראה חוף ירוק, חדגוני ומ-עצמם. אולם בשביל המדינה היה המסע של שתי האוניות הקטנות פרק שראוי להקי-דוש לו ספר.

מיונק ומיבשה לא יכריעו את הקרב על שארם אלי-שיך. התותחים הקטנים של שתי הפריגטות, שנועדו בעיקר למלחמה בצור-ללות ולהגנה על אוניות-סוחר, לא יוכלו ל-התמודד עם העטים הנובעים של הדיפלומ-טים וצורורות-הדיבור של המדינאים.

אולם מבחינה פסיכולוגית תרמו השתיים תרומה אדירה למוראל הלאומי. 250 ה-צעירים המחייכים, שהשתדלו להגיע ב-מהירות האפשרית לנשותיהם ולחברותיהם, השלימו את הפרק האחרון של מיכאל סיני.

מדיניות

שכר השדכן

בתרועות-חצוצרה וסירטור תופים, כמו-סרס הוליבווי מסוג ג', נפתחה השבוע ה-גדולה בהצגות תבל. גם העתונות הישראלית בישרה את בואה מראש בכותרות-ענק, ב-שפע של ניחושים ודבריי-פרשנות. כשנס-תימה ההצגה עצמה, לא היה איש בטוח מה-ראה ומה שמע.

נושא הפרסומת האדירה היה "הדוקטרינה של איינוואר", שבאה לפתוח דף חדש בהיסטוריה של המרחב. אחרי שהנשיא ה-אמריקאי אמר את אשר אמר, בישיבה חגי-גית משותפת של שני בתי הקונגרס ה-אמריקאי, לא נראה שחל שינוי כל שהוא בקו האמריקאי השלט מאז הסיבוב השני. ההצגה כולה באה רק כדי לתת תוקף דר-מתי יותר לקו זה. עיקריו:

● הכוונות להפעיל צבא אמריקאי ללא אישור נוסף של הקונגרס במקרה של "תוק-פנות קומוניסטית" במרחב, אולם רק במק-רה שהמדינה הנפגעת תדרוש זאת.

● ההחלטה להמסיר מטר עצום של דו-לארוע על ראשי מדינות המרחב, כדי לייצב את משטריהן, למנוע מהפכות ולרתום או-תן לקו האמריקאי, מבלי לדרוש מהן ברי-

● המילה הלאטינית "דוקטרינה" לקוחה מאוצר-המלים של הכנטיה הקאטולית, ופי-רושה סקרון של התנגדות שיש לציית לו-ללא תנאי. יש הבדל קטן בין "דוקטרינה" לבין "דוגמה", שהיא אמונה מחייבת כאמת-מוחלטת.

תות רשמיות מן הסוג שיצא לו שם רע בעולם.

● הדרישה, שלא בוטאה בפה מלא, אך היתה כרוכה בקו המחשבה כולו, שישראל תחזור לנקודת-המוצא של מיכאל-סיני ללא שום יתרונות או ערובות.

נתח מן הצלחת. המשמעות האמיתית של הקו החדש היתה פשוטה למדי: אוריני-טציה מוחלטת, לאורך כל הקו, על ארצות-ערב, ובעיקר על מצריים. כפרס-תנחומים תקבל גם ישראל, כנראה, נתח שמן מן הצלחת, בתנאי שתהיה שקטה ותתנהג כיל-דה טובה.

היה זה סיומו של פרק שהחל בשיאה אמריקאית קטלנית. אמריקה סירבה, לפני שנתיים, לספק לעבד אל-נאצר את הנשק שביקש, בתנאים שלו. כשקיבל הרוזן המצ-רי את הנשק מן הסובייטים, עשתה אמריקה מעשה טיפשי: היא ביטלה באופן הפגנתי את הצעתה לממן את סכר אסואן, בבתי-עינו של המשטר המצרי. עלידי כך דחתה את הסגן-האלוף הצעיר בקאהיר להלאים את תעלת-סואץ, כדי להציל את הפרסטיגיה שלו.

באותו רגע הגיעה ההצלחה הסובייטית במרחב לשיאה. בלי להקריב את חייו אף של חייל אחד, ומבלי להשקיע דבר מלבד נשק שיצא מכלל שימוש בצבא הסובייטי, עקפה ברית-המועצות את אויבותיה תורכיה ועיראק, הפכה לגורם מרכזי בחיי המרחב. המפלה האמריקאית נראתה שלמה.

אחוזים מן הנדונייה. הרווחה באה לאמריקה מצד בלתי-צפוי. ברבע שפתחה ישראל בהתקפתה הגדולה במדבר סיני והשי-מדה את הנשק הסובייטי, נאלץ עבד אל-נאצר לחפש מחדש את ידידותו של הנשר האמריקאי, כדי לגרש את האריה בריטי והתרנגול הצרפתי. לאמריקה ניתנה הז-דמנות של זהב להסתייג בפומבי מכריטיניה, צרפת וישראל, ולהוכיח את אהבתה העזה לעולם הערבי. הדוב הרוסי חזר לקוקו. גם איומיו של בולגנין נגד ישראל ובריטיניה, שעזרו להחיש את הנסיגה, לא הועילו ל-החזרת החן הסובייטי לקדמותו.

מבלי לרצות בכך, הפכה ישראל לשדכן בחתונה האמריקאית-מצרית. אולם איש לא התכוון לשלם לה אחוזים מן הנדונייה. ה-נשיא האמריקאי אמנם נמנע מלגנות אותה במלים חריפות מאד, אולם שליחיו פעלו בהתמדה כדי לסלק את צה"ל מרחבי חצי-האי סיני.

היה ברור ששוב לא יתן לשום אדם ל-הפריע לאידיליה הרומנטית החדשה, שגר-קמה על גדות הנילוס.

מחיר המאבק

מה יכלה ישראל לעשות נגד הקו האמרי-קאי החדש, שאיים להוציא מידיה לא רק את כל פירות מיבצע סיני, אלא גם ליצור מצב גרוע בהרבה מזה שהיה קיים לפני המיבצע?

כל מלחמה עולה במחיר. היוצא לקרב, חייב להיות מוכן לשלם מחיר זה, אפילו אם אין צורך בכולו. בצאתו למיבצע קדש, היה צה"ל מוכן לשלם מחיר גבוה יותר בדם מאשר המחיר שנגבה למעשה במלחמת-הבוק של ארבעת הימים.

לא רק ממשלת ישראל, אלא מדינת יש-ראל כולה לא הראתה סימנים רבים לנכונות דומה, כשבאה השעה ללחום על הבטחת הישגי המיבצע. כל הישג היה עולה במחיר. המחיר היה צריך לחול על כל אורח ב-ישראל.

הידוק חגורה למען הרצועה. כדי להשאיר את עזה בידי ישראל, היה צורך במחיר כפול — מחיר נפשי של השלמה עם צביון דו-לאומי של המדינה המוגבלת, ומחיר כלכלי של ישוב כל הפליטים בארץ. כמעט כל המפלגות העמידו פנים שהן מר-כנות ללחום למען עזה, ויצאו בכרוזים נמר-צים על נושא זה. אולם אף לא אחת מהן הוכיחה שהיא מבינה בכלל מה המחיר.

הקרב על שארם אלי-שיך ועל פירוז סיני היה יקר עוד יותר. הוא היה מביא להתנג-רות ישירה עם ארצות-הברית — ביטול כל המענקים (שהופסקו לפי שעה), אולי אפילו הוצאה מן האו"ם. אי-אפשר היה ללחום על מאבק כזה מבלי שתהיה נכונות כללית להקר את החגורה, אולי לזמן ארוך.

בשום מקום לא נתגלו במדינה סימנים לנכונות כזאת. בארץ נערך הויכוח על תר-ספת-השליש לשכר הפועלים, הממשלה פיר-סמה תקציב חדש שהיה כרוך בהגדלת מנ-גנונה והוצאותיה. בתנאים אלה לא היו ה-

אל תתיאש — עשן "כנסת 6"

הנהלת ביה"ח לשמן וסבון
"עץ הזית"

מכריוזה בזה על

תחרות

בחירת שם

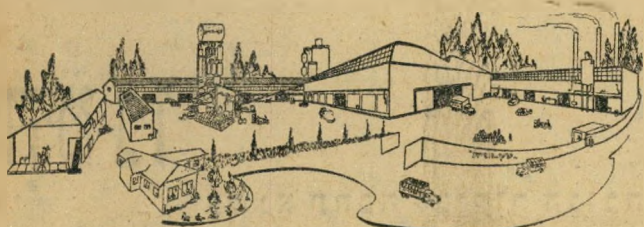
לסבון תמרוקים

חדש ומשובח מתוצרת מפעלנו

הפרסים:

- פרס ראשון 100 ל"י • פרס שני 75 ל"י
- פרס שלישי 50 ל"י • פרס רביעי 25 ל"י
- פרס חמישי 10 ל"י • ועוד 50 פרסים מתוצרת מפעלנו

את ההצעות נא לשלוח לפי הכתובת:
ת"א, ת. ד. 1282 עד 30.1.57.
נא לציין את שם המציע ואת כתובתו.

חלוקת הפרסים תערך לא יאוחר מ-10 ימים מגמר התחרות, בהשתתפותם של עורך-דין, ב"כ הנהלת המפעל ואישי ציבור.

תוצאות התחרות תפורסמה בעתונים.

במדיוה

דיבורים על מאבק פוליטי אלא מליצות גבר כות ישראל לא היתה מוכנה ללחום. **בשם מתוק**, הממשלה הבינה רוח כללית זאת, שימשה לה כסאון רשמי. בשר בה של מרכז מפא"י הפך דויד בן גוריון בושם מתוק של רוגע ושלחה, הבטיח כי צרות הבטחון נדחו לכמה שנים, וכי עתה תוכל המדינה להתפנות לבנין וקליטת עליה. הוא לא אמר מה יקרה אם יחזרו המצרים בחורש הבא לשארם אל-שייך.

גם מנהיגים אחרים השתדלו בכל כוחם להרגיע את הרוחות. דובר שוב על עליה המונית בכמויות עצומות. המסקנה הנרמזת: כדאי לסגת מסיני כדי לקבל את הכסף האמריקאי, שיאפשר את קליטת העולים. בסופו של דבר, היו רוב העסקנים מררים כי השקט יחזור על כנו, וכי זרם הידולאים יתחיל שוב לזרום לישראל. משק המדינה, המבוסס כולו על זרם בלתי-פוסק זה, אינו יכול להרשות לעצמו ימריבצרות ללא מהפכה פנימית.

מאחר שהמפלגות יהיו הקרבנות הראשונים של כל מהפכה כלכלית כזאת, לא שרדה בהן התלהבות רבה למאבק. אחרי מסת של איומים והכרזות קרבניות, תבוא הפקודה הבלתי-יגמעת: "לאחור פנה!"

מפלגות

המרגדיה של שרת

באולם הישיבות הנהדר של הועד-הסועל, שחלונותיו משקיפים על גגות אוור תל-אביב כחלונות מטוס, התכנסו באוד מימי השבוע חברי מרכז מפא"י כדי להאזין לנאומו של מנהיג המפלגה והמדינה, שנשא את דבריו על המצב הלאומי והבינלאומי (ראה לעיל).

בקהל ישב איש אחד, שעוד לפני זמן לא רב היה איש חשוב מאד. עתה לא שם אליו איש את לבו. היה זה חבר-הכנסת משה שרת.

יריב חי ויריב מת. אחרי שדבר הקדיש רשימות ארוכות ונלהבות לסיוור של שרת באסיה (אותן כתב שרת עצמו, בחתירה "טופר מיוחד"), היה זה אך סבבי שי ראש-הממשלה יקדיש לו כמה מלים חמות של ברכה. אולם ביגוי לא הזכיר את יריבו אף במלה אחת. תחת זאת הקדיש כמעט עשר דקות להערכת יריב אחר: ברל כצנל-סון המנוח, שגם אותו סילק בשעתו בהצלחה מעמדת-מפתח במפלגה. הקלוצץ אחד העסקנים: "כדאי יותר להיות יריב מת מאשר יריב חי של הזקן!"

הבעיה מה לעשות במשה שרת נשארה פתוחה. אנשי ביגוי חיפשו בקדחתנות את הפתרון המשפיל ביותר. הם מצאו אותו: ראש-הממשלה לשעבר מונה כאחראי על "עתונות המפלגה וחינוך קאדריים". החלטה זו נתקבלה ימים מעטים אחרי שהמפלגה החליטה לכסל את התוכנית להוציא עתון יומי.

עתונות המפלגה ששרת היה ממונה עליה: השבועון חפועל הצעיר, שרוב חברי המפלגה שכחו מזמן שהוא קיים, והירחון מולד, דל התפוצה. כן יהיה שרת אחראי על הוצאת עיתון המוציאה עתה לאור את ספרו של יואל בראנר, העד הנודע במשפט קסטנר, שאומנם התאים את זכרונותיו ליסעם מפא"י, אך הגביח לתוכן רמזים רבים נגד שרת ואנשיו.

שר החשמל. בבית-המועצות רגילים לתת לשרים שירדו מגדולתם את התפקיד של "שר לעניני חשמל" - תפקיד שנמסר בשעתו לליאו טרוצקי לפני חיסולו, ונמצא עתה בידי גיאורגי מאלנקוב. הטיפול עתונות, באידיאולוגיה ובקאדריים, ממלא תפקיד דומה בעולמה של מפא"י - בשעתו נמסר לברל כצנלסון, עתה לשרת. אולם בניגוד לברל, בעל הפרסטיגיה האישית היצומה, לא יתיחס איש ברצינות דומה ל"כשרון האידיאולוגי של יורשו."

בינתיים בילה שרת את רוב ימיו במלון חשוון, חילק שליחויות למזכירי הפרטי היבנה והמשפס, שמשון ענבל, שהועמד לרשותו על-השבוע משרד-התוכן. מאחר שכמי גדולתו הצטיין ברגישות כמעט חולנית לכל מלה של ביקורת, היה מספר השמחים לאידו גדול השבוע ממספר המשתתפים בצערו.

פיתוח

דויד קרבי

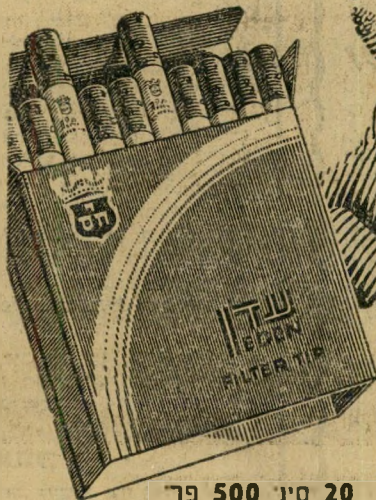
כאשר מחליף אחד הכפרים את בעליו כמה פעמים תוך כדי קרב, סופס להיתרם. כאשר

מרוצה גרוני

וכן גם אני

תודות לפילטר

נעדן

20 סיג' 500 פר

עדן
EDEN

סיג' הפילטר הסעולה בישראל

מעשנים נהנים מסיגריות "עדן" מעל לכל האחרות. על שום טעמן המשובח המופק מעלי סבך מעודנים מאיכות מעולה. עשונן של סיגריות "עדן" הוא קל וחלק. סיפוק והנאה יהיו מנת חלקך. הפיה המסננת המיוחדת של "עדן" מצננת ומטהרת את העשן. סיגריות "עדן" היו הראשונות בישראל עם פילטר - הן עדיין המשובחות ביותר.

הרהר בדבר ועשנת

למכירה בחזרמנות:
מגרשים ברחובות
לפנות:
תליאביב, טלפון 24749

המנוי

אל נא תחכה לביקור הגובה -
סלק את המגיע ממך בהמחאה בדאר.

E 102/R

תצפית (כל הזכויות שמורות)

תפילת חז"ל: 408

שליח „העולם הזה“ בפאריס חוזר לאולפן ההסרטה ומנסה בלי הצל

מה מרקיד את בריגי

— מאת שמואל מור —

בריסאר (חוזר אלינו כולו תראה אותכם).

★ ★

סור

(אותו מקום. אותו אייטור. ה. אשה וארבעה ילדים, בנילים ש המתנה).

אשה (מכריזה): אני אשתו

צדק לבוש כגד עבודה איננו היום. זה יום המנוחה ש

אשה: אני יודעת. בשביל

(מתיישבת. מארגנת לצידה את תכנית טוב. זוהי גם כן סיני

(בתנועות בסוחות היא מסדרת מבטנו הסקרני וממהרת להסביר

(מחדר ההלבשה מופיעה לבס כתונת הלילה שלה החליפה בחי

יותר. היא עוצרת ליד הפתח, לבן זוגה).

יוחנן (מעז): העלמה בארד

בארד: (מגענעת בראשה עלינו).

יוחנן: רציתי לפגוש אותך אפשרי... קוראינו...

בריסאר (ממהר להגיע לו בארדו — מר דראכאוס, מר

בארד: (מגענעת בראשה נעים מדא).

אשה (קוראת): זיל, תביט אמרתי לך שזה כמו בסינימה.

בריסאר (מנסה להתגבר על העלמה בארדו, חברת הסרטים

זו... היינו רוצים שתאמרי כמ מי איתם, כדאי גם שתספרי לו

בות... (אלינו) העלמה בארדו לערוך כאכיל הכא מסע למזון

לפני (קורץ) „הארוחה“ אף פעם לא מוזיקה... התי כבדו — מיד אשוב...

אני (בוהרות): העלמה בארדו מחכה לנו, לא כן?

בריסאר (עוצר ליד הדלת): כן... כלומר לא בי דיוק... אנש לראות אכ היא מוכנה... אתם מבינים

ודאי, היא עובדת כל היום על תצלומי הכלה יפה מדי... (כבר בחוץ) אמסור לה כי אתם הפצים לראיין

אותה... (נעלם).

יוחנן (המשקה עדיין חוסם את גרונו): בן הכלבה ואתמול הוא הבטיח לי כי יש לי ראיון עם בריגיס

בארדו.

★ ★ ★

הכלה לעולם אינה יפה מדי

(סוף סוף, אנו נכנסים. משהו בדומה לאולפן המתנה ענק במשרדי מס ההכנסה בקרייה, אלא שכאן אייטור

רב יותר. אנו מבחינים בשורה של סקרנים „קרובים, ידיים וסתם מעריצים של העלמה בארדו, כפי שמד

דרז מסייה בריסאר להסביר לנו) המצטופים ליד אחד הקירות. אנו מתקרבים וכאן, כולם, כאילו לפי פקודה,

מסבים אלינו את פניהם, אצבעותיהם על שפתיהם.

כולם: ששש...

בריסאר (מסב אלינו את פרצופו הרחב, אצבעו על פיו): ששש... (ומאוחר יותר) מסריסים. (אנחנו מלאי

סקרנות. על קצות אצבעותינו ניגשים לעבר הקיר ה מיוחל. כמו שציפינו: מאחוריו — חצי במה, 4x4,

מיסת ענק, גבר בחלוק לילה, מורכן אל המיטה ומסתיר משהו מכובל בשמיכה. רגע, ודאי — רעמת שערות

ערמוניות: בריגיס בארדו! צעקה חנוקה על הבמה).

יוחנן: מזה, אונס?

בריסאר: ששש... (בקול נמוך ביותר) זוהי סצנת האהבה. (מדפף בכתביו מודפס שבידו. העלמה

בארדו שוכבת הוזה במיטתה. היא מתנמנמת. מר נורדן — „הכוכב האמריקאני“ מסביר בריסאר — מתגנב

פנימה. ליתר בטחון הוא לובש חלוק לילה, חלוק שהי גיבורה, העלמה בארדו, קנתה לו בקיץ הקודם. קיץ

אחד של אושר. הוא מתגנב על קצות אצבעותיו ומחליק אל המיטה. הגיבורה מתעוררת בבהלה...)

בארדו (על הבמה): או, זה אתה אהובי?

במאי (ממקום בלתי נראה): לחתוך!

(הקהל המצטופף במסדרון מעז סוף סוף לנשום. על הבמה משתרר אייטור בולט. כולם מצווחים בעירבוביה.

תנועות ידיים סוערות. ליתר בטחון אני מסתלק אל מעבר לדלת. סוף סוף נשמע קול אחד ברור).

במאי (כך נדמה לי): שוב מההתחלה! שוב מההתחלה!

הקהל (הקולות רמים שוב. רק מתוך סקרנות אני מעז להציץ פנימה. בחייו בריגיס בארדו, בדיוק כמו בסרי

טים. כתונת לילה מתנפפת לה על החזה — אלוהים! איזה חזה — עוד רגע... לא, היא הצליחה לתפוס

את פי הכתונת ברנע האחרון. אין אונים, היא מתיישבת על המיטה. אשה מבוגרת ממחרת להשיב עליה רוח

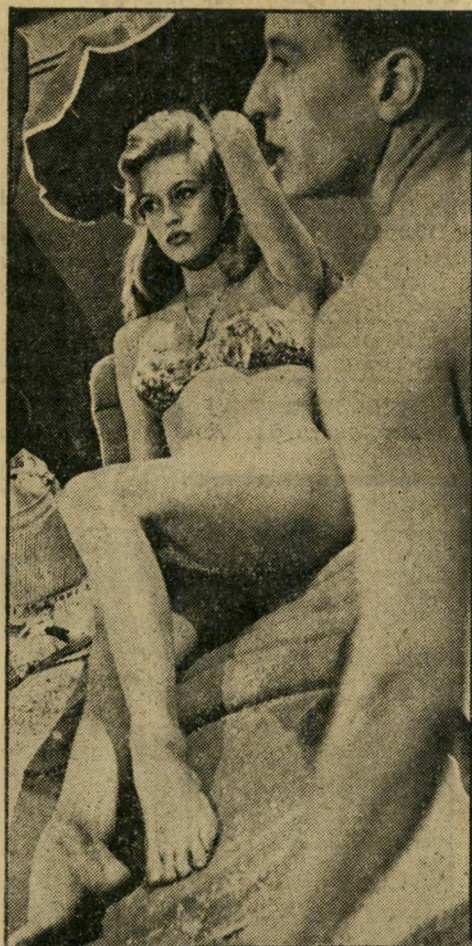
במניפה ארוכה. הקולות יורדים משהו. התיעצות. לבי סוף...)

במאי (נכנע): טוב. אז ננסה את מספר 27... (רוחה כללית. בריגיס אוספת את הכתונת וממהרת

אל הפתח. בריסאר מעז).

בריסאר: מאדמואזל...

בארדו (מבלי להסתכל בו אפילו): או... (נכנסת לחדר ההלבשה).

תמונה מתוך הסרט „הכלה יפה מדי“

(מונולוגי-מעט-קולנועי באולפני פונטי דה בולון) הנמשות:

בריגיס בארדו — מוכרת ככוכב קולנוע צרפתי. התיאור והמימדים — ידועים.

מסייה בריסאר — גבר מקריח בגיל הארבעים. רחב חיוך במקצועו. עתים הוא אף מנהל את פרסומת אול-

פני פאריס; אז עונד הוא עניבת פרפר צבעונית. יוחנן דראכאוס — עתונאי יחני.

אני. במאי, צלמים סטאטיסטים וקהל.

המקום: מתבן ענק המשמש את חברת גודריןאל ושות' כאולפן כללי. אולפני חוץ אולפן צר, אולפן חיוך, וחדר

קבלת אורחים. התאורה כרגע — ערכוביה גמורה.

הזמן: ימים אלה.

★ ★ ★

שתיה לפני הארוחה

מסדרון ארוך וצר. מדרגות לולייניות. כבלי חשמל ואשפה משתרבים בין רגלינו. אנו נכנסים).

מסייה בריסאר (עונד את עניבת הפרפר): הגענו. (מחנב זעה מעל מצחו הרחב, כשהוא מטפס במדרגות

הלולייניות). רוצים לשתות בירה קרה?

יוחנן: ומה עם מדמוזל בארדו. היא אמרה לחכות לנו, לא כן?

בריסאר: ודאי, ודאי, אולם כיצד תוכלו להתחדע על העלמה בארדו על גרון יבש?

(נימוס הגיוני. אנו משתכנעים, מרשים להובילנו בחזרה דרך כל המדרגות והמסדרון הארוך).

בריסאר (פותח דלת בלתי נראית בכותל הבידוד של אולפן החוץ): לכאן בבקשה. מה תשתו? (מוז

עינינו המשתאות נפתח באז ענק הבנוי בקר. סקרר חשמלי בלתי נראה משמיע את זמזמו החרישי. ברי

סאר שולף בקבוק כרסנתי).

בריסאר: אולי קוניאק טוב?

יוחנן: לא... משהו קל יותר... עלינו עוד... **בריסאר** (בנימה אבהית): אין דבר ידועי. שתייה קלה

אחריות כבדה

ב חיפה, לא נכנע האמן אליה ב דה גרסיה להחלטת המוניאון העירוני, אשר סירבה לכלול את עבודת-הספיס שלו בתערוכה, הר מיע ביום פתיחת התערוכה לפני האורחים המופתעים, כשהוא נושא על גבו את עבודת-המוזאיקה הכבדה שנוחתה, על מנת שישפטו בעצמם על סיבה האמנותי.

★ ★ ★

הקש האחרון

ב תליאכבי, התלונן יעקב גנון בפני המשטרה, כי לאחר ששילם כסף עבור כמה חבילות תה גדולות, גילה כי במקום תה, הכילו החבילות קש.

★ ★ ★

הגנה היקפית

ב נתניה, גילתה העיריה כי גדי תחת הקמת מועדון לחיילים, כאשר נשיאת הליגה של נשים אמריקאיות התנגדה לכך, בטענה כי הן שכנות בין המועדון המועד לבין בית-החלוצות העירוני תשפיע לרעה על הדיירות הרחוקות של בית החלוצות המקומי.

★ ★ ★

מזון רוחני

ב איוניה, ארצות-הברית, נמצא רוג'ר לינק חייב בזריקת עגבניות רקובות על כומר כנסייתו, מכיוון שדרשתו השבועית לא מצאה חן בעיניו, חייב עליידי בית-המשפט להאזין בנימוס מוחלט לדרשות הכומר במשך 13 שבועות רצופים.

★ ★ ★

תחנת-ביניים

ב טייבה, טענה משפחתו של תושב שגרצח עליידי בעלה של אהובתו, כי המוסד לביטוח לאומי חייב לשלם פיצויים כאילו נהרג האיש בזרנו לעבודה, מאחר שכל הכפר ידע שנהג להתעלס עם אהור בתו מדי יום, בדרכו לעבודה, כשיבעלה של האשה איננו בבית.

★ ★ ★

האמצעי האחרון

ב תליאכבי, מסרה אישה במשטרה כי ראתה גבר זר חודר לחדרה בלילה, ניגש למעילה ומוציא ממנו את כספה, כשהיא שומרת על שקט מוחלט, אך כשביקש להיכנס למיטתה, לא יכלה לשתוק יותר, פרצה בצריחות שהבריחו את הפורץ.

★ ★ ★

עליה פנימית

ב טורינו, איטליה, הוזעקה ה משטרה להפריד בין חתן וכלה שרבו ביניהם, קיבלה את ההסבר ה בא מפי החתן הנרגז: „לפני שהתיחתני אותה, אמרה לי שהיא רחקה אחרי החתונה, גילתה לי שהיא בי עצם אלמנה ואם לשני ילדים, עד שהספקנו להגיע הביתה, הודתה כי, לאמיתו של דבר, אין לה שני ילדים אלא שלושה. כעבור שעה, העלתה את מספר הילדים לארבעה, ומיד אחרי כן לחמישה. לא יכולתי לשאת יותר את הגידול המסחרר של ה משפחה...“

★ ★ ★

המטרה הקדושה

ב עזה, גילה בעל בית-חרושת חיפאי למאחוריים כי מוסטבה האפו, מפקד הפידאיון לשעבר, הר כיב בחדרו מאחור חשמלי מתוצרת תה, שהוברח במיוחד לעזה עליידי חוליית פידאיון, מאחר שאין מייצי אים מאחוריים כאלה בדרך מסחרית רגילה.

★ ★ ★

האמת הערומה

ב קהיר, נשאל קצין מצרי שי שתתף במיבצע סיני, עליידי קריין הרדיו, מדוע היו חיילים מצריים רבים חסרי-בגדים בשעת ה ניסיה, הסביר: „ששט מאד, היה חם...“

ה. לברר:
ט ?

(שד): זה בסדר. היא

לא, ישראל!

ירון צפוף עוד יותר.
ס, נכנסת לחדר ה

גיק.

לורדריך: אבל הוא

הוא שלח אותה.
יירה לפי הגיל. ש'
רק שכלי כסף...
שמלתה, לוכדת את
אני אשתו של גיק.

העלמה בארדו. אח
אחר, שקוף וחשוף
דינו, סחכה כנראה

אנחנו מהעונות...

חמוד בלי להסתכל

מומן. אלא שזה אי

המערכה: העלמה

כנראה כדי לומר:

וזה הגברת בארדו.

הפרעות. רס קול):
נו שמחה להזמנות
לים לארונים, תצטל'
על תוכניות הקרו'
תכונת, כידוע לכם,
התיכון: היא תבקר

בריגט השובבה. כפי שהיא נראית בצילום-פירסומת מיוחד הלקוח מתוך הסרט „אלוהים ברא את האשה“.

בארדו (מניעה את רעמתה המפורסמת, בלי לסרוח ולהרים את פניה): בהרבה דברים, למשל...

צלם: מוכן. בבקשה להביס למצלמה.

בארדו (בבהלה): רגע אחד. (העלמה ראמייה ממ' הרת להביא מברשת שיער ומראה. בריגט טורקת את שערותיה הארוכות. לבסוף היא מחייכת מול המצלמה.)

צלם: מוכנים?

בריסאר (מתערב בינו ובין המצלמה): אולי כדאי שהאדונים יעינו בכתב היד של הסרט. (מתלהב מרע' יונו.) כן. העלמה בארדו תואיל להסביר להם את תפי קידה. (הוא מעלה את כתב היד המכווץ שחור מבין יתר הגרסאות הפוורול בחדר ומושיטו לנו.) בריגט כולה חיוך: היא פותחת את כתב היד בדף חלק, ובי אצבעה היא מורה על שורה בלתי כתובה בו. אין היא מבחינה בכך. היא מחייכת מול המצלמה.)

צלם: מוכנים? אחת... שתיים... (אני סעיף מבט סביב. כולם — המחליפה, העלמה ראמייה, מסייה בריסאר, ואפילו חשמלאי המתעכב רגע להציץ מבעד לדלת — מחייכים חיוך מאושר) שלש! (בזק אור. פניו מתרפים. אני אוסף במהירות את ניירותי עמוסי השאלות. עכשיו או לעולם לא!)

מישהו (מצץ מהדלת): העלמה בארדו — אל הבמה. חוזרים שוב על 24.

(העלמה בארדו מתרוממת מעל מושבה. היא סוקרת את התשבץ הפתור אך בחציו. אני נירומים יחד עמה. בריסאר צועד פאתטית צעד אחד לפנים.)

בריסאר: העלמה בארדו, אני מודה לך בשם החבי רה ובשמי על הראיון המעניין שהענקת לנו. תמונתך תקשט את כל עתונות המזרח התיכון. חשבי איזה קבלת פנים תחכה לך...

(בריגט מועילה להעניק לנו חיוך ומושיטה לנו את ידה. אני ממחרים ליטול אותה לפי תורי. תזוזת רבה. תודה רבה. עוד דקה והעלמה בארדו נעלמת מעבר לפתח. רק עתה מבחינים יוחנן ואני בשאלותינו הי מיותמות.)

בריסאר (כולו עונג): ובכן, רבותי, אולי ניגש לבאר?

יוחנן: העלמה בארדו לא תשוב עוד לכאן?

בריסאר: איני חושב... יש לפניה עוד יום עמוס. מה להזמין עבורכם, רבותי?

יוחנן (ניצב במקומו): אך מה יהיה עם הראיון שלי? טרם הספקתי לשאול דבר...

בריסאר (כולו נכונות): את החומר תוכל לקבל במשרד.

יוחנן (מלא יאוש): אך הראיון? הבטחתי לעורך שלי ראיון מיוחד עם העלמה בארדו.

בריסאר (כלאחר יד): אולי בפעם הבאה... העלמה בארדו תשמח לקבל אותך לראיון מיוחד... בדרך זו, רבותי. (ליוחנן) אולי בפעם הבאה...

אני: אולי?

(המצלמה מוסבת אל הבמה. העלמה בארדו, כולה עונג, מאזינה לדברי מאהבה, ג'ורדן. החלוק פעור וחי חזה ניצב במקומו. המצלמה מסרטרת. באולפני פונט דה'בולון נמשכים העסקים כרגיל.)

בסגנון לואי ה'16, המוצעת בפירת החדר, מאחורי וילון מוקשה קטיפה אדומה ועבה. פירת הצילום. גבר צעיר וזריז מבט מכוון אלינו מצלמה רוליפקס משוכללת. אנחנו מחייכים חיוך רפלקסיבי. אני סוקר את מלאי השאלות שהכנתי: „כיצד הגעת לתפקידך זה?“, „מה דעתך על אמנות הקולנוע?“, „היש לך כוונה לשחק בתפ' קידים מיוחדים כל שהסג'“, „מה תוכניותיך הקולנו' עיתונ'“, „ההפצה את למסור משהו לקהל מעריציך ב' ישראל?“, וכד' וכד'. אני מצץ שוב בצלם. עד שהוא ימצא את זווית הצילום הטובה יותר עבור שלושתנו, יעבור זמן. ובכן, לשאול או לא לשאול? נערה זקורת אף פותרת את הבעיה.)

נערה (מציצה מבעד לדלת): בריגט — מאכל מדי רחי בשבע אותיות?

בארדו (בשמחה): אתן פותרות את התשבץ בסוגר? הכנסנה לכאן...

(אני יכול לראות ארשת רחחה מתפשטת על פניה. נכנסות שתיים — הנערה זקורת האף והעלמה המזד' קנת. אני בוחן את בריגט — תודה לאל, הסיכה נמי צאת במקומה הנכון.)

נערה: מאכל מזרחי בשבע אותיות? יש לי בהפ' חלה חי ואחר כך ק'...

העלמה המזדקנת: אולי חאלאה?

(השתיים אפילו לא מניבות.)

אני (מעז): אולי רחת-לקומ?

(השלוש מסתערות על התשבץ. מתאיסו.)

בארדו (סוף סוף מחייכת אלי): האדון הוא מי מצרים...

אני: מישאל.

בריסאר (מסתער על הסשימה, כולו פעלתנות): האלון מור — העלמה ראמייה, העלמה דיול. העלמה דיול (הוא מחייך אל חנערה זקורת האף) היא המח' ליפה של העלמה בארדו.

אני (נמצל את ההזמנות): קוראנו בישראל חפצים לדעת הכל על העלמה בארדו ומחליפותיה. מהיכן את, העלמה דיול?

(העלמה דיול מתכוננת לענות, ואז —)

צלם: תואילו בבקשה להצטופף... כך... כך... לחיך... לא. לא בסדר.

★ ★ ★

תיקן

(החיוך הרפלקסיבי נמחה מעל פניו. אני מנסה להמי שין לרכב על הסוס כל עוד הוא דוחר.)

אני: העלמה בארדו, מעריציך הרבים בישראל היו חפצים לדעת אודותיך את הכל. מה למשל הן תוכניותיך לאביב הבא?

בארדו: נבחר רומאי בחמש אותיות — סינסור.

בריסאר: העלמה בארדו מתעניינת בהיסטוריה הי רומית. היא שומעת קורסים מיוחדים בסורבון.

יוחנן (רושט. בהתלהבות): מעניין מאד. כמה אתם עוסקים עתה, העלמה בארדו?

אצלכם, מר דראכאכוס, ביוחן — וגם כסוריה, מר מור...
אני: ישראל...

בריסאר או, כן, כמובן, ישראל! כולנו בצרפת אוהבים את המדינה הקטנה והאמיצה שלכם. איך ש' סידרתם את נאצרי! (פאתטי) העלמה בארדו — מר מור הוא מישאל!

בארדו (מנענעת שוב בראשה. לפתע): קלריסה, היכן לכל הרוחות הנחת את הסיכה שלי?

(עלמה בגיל העמידה מעלה ארשת בחלה על פניה. אני עוקבים אחרי מבט עיניה: חזת המלא של העלמה בארדו כמעט ומבצבץ מבעד לחלוק הרוח. היכן הסיכה?)

במאי: מוכנים? אנחנו מתחילים. מס' 27.

(מהיכן שהוא מופיע לואיס ג'ורדן. הוא תופס בפת' אומיות את העלמה בארדו ומעמיסה על זרועותיה. מבעד לחלוק חסרי-הסיכה מבצבץ ומציץ פרח ורודי-כהה. הי עלמה בארדו מציצה בנו בבישנות ומכסה על החלוק. ג'ורדן צועד לעבר המיטה שעל הבמה.)

בריסאר (קורא מכתבי-יד): סצנה תאחנתית. ג'ורדן חסר סבלנות, סורץ את הדלת. בארדו על זרועותיו. במרכז החדר מיטת אסריון ענקית. ג'ורדן מטיח את בארדו לרוחבה של המיטה. הוא לוחש...

ילד (קורא): גיק! רנה! תראו — הוא עושה לה כמו שאבא עושה לאמא... (אמו משתיקה אותו בדחיפה מצלצלת. היא שולחת לעברנו מבט מתנצל.)

ג'ורדן (מעבר הבמה, לוחש בקול רס): אהובתי, סוף סוף...

במאי: להפסיק! (ניגש אל זוג הנאהבים ופורע את פתח חלוקה של בארדו) — מההתחלה!

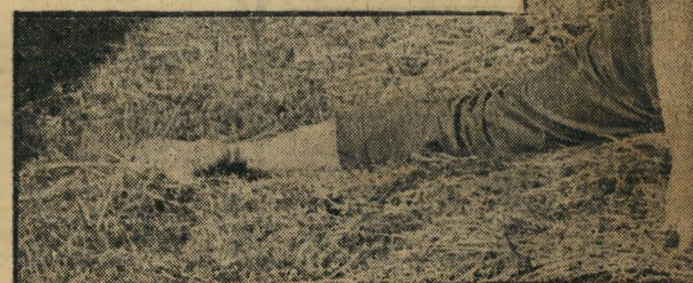
(ג'ורדן ובארדו חוזרים שוב אל הפתח. ג'ורדן מרים את אהובתו על זרועותיו. אנחנו מסתכלים — החלוק שוב נפער. כן, הם צודקים — לפתות חזה יש להו ברי' ג'ס עוקבת אחר מבטנו, מסמיקה. בשתי ידיה היא סוגרת על פי החלוק. ג'ורדן נושא אותה פנימה.)

יוחנן (לידי, חוזר על הכתוב): סצנה תאחנתית. אה?

★ ★ ★

אורי? אורי? אורי?

(חדר ההלבשה של בארדו. שלושתנו, מאדמואל באר' דו, יוחנן דראכאכוס ואנוכי, מסובים על טפת פאר,

להבלטת יתרונותיה הטבעיים בפני מעריציה.

מיבטחים

שמו של מנש המפרסם לתהילה.

ידיד במשטרה. שונאי של מנש חשבו אחרת. בעיניהם היה מנש איש חסר תם של כמה וכמה אנשים מפוקפקים, בעלי עבר והוזה בלתי-ברורים כל צרכם. מנש שלהם היה סמל הרע, שמצא מקלט תחת כנפיהם הבטוחות של ראשי מועצת פועלי תל-אביב, מסיעת הרוב.

הסיבה להשערה זו היתה פשוטה: בתור המלך הבלתי-מוכתר של תל-אביב הרומית, חלש מנש על קולותיהם של אנשים רבים. הממעיטים העריכו את מספר הקולות ב-700 המרבים בהערכותיהם, היו מוכנים להשבע על 30 אלף. בין כך ובין כך, היתה חשיבותו הפוליטית של מנש בלתי ניתנת לערעור.

לא אחת, היו ידידיו של מנש מתגלים גם מחוץ לשורות המאורגנות של פועלי מפא"י בתל-אביב. חתיקי משטרת המחוז יודעים לספר על אחד מנשפי המשטרה, ש נערך בבית ציוני אמריקה. בין אורחיו היה כבוד, היה גם יוסף צרפתי. ידענים יותר ספרו, שאת ההזמנה לנשף המשטרה קיבל מנש מידידו של סגן המפקח הכללי של וז משטרה, עמוס בן-גוריון, בכבודו ובעצמו. מנש הופיע לא רק בנשפי המשטרה. בי אחד הימים, התקשו אנשי המדור הכללי בחקירתו של אחד החשודים. באמצע החקר רה, נפתחה הדלת. בפתח עמד מפקד המחוז, מאחוריו ניצב מנש. ההסבר היה קצר ר ברור מאד: החשוד הוא אחד מידידיו ה טובים של מנש. החשוד שוחרר.

כאשר פירסמה השורה את האשמותיה נגד עמוס בן-גוריון טענה כי סגן המפקח הכללי מתרועע עם אנשים חשודים. משגר רשה עלידי כספי לפרס מי הם אותם אנשים חשודים, ציינה השורה, כדוגמה, את יוסף צרפתי מנש.

השבוע ניגשה התביעה להוכיח כי מנש איננו, ולא היה מעולם, אדם אשר יש להתבייש בחברתו. ההזדמנות: חקירתו של יוסף שאול נחמיאס, בשמיעה מוקדמת של משפט עמוס-השורה.

שני שנים ממשש. נחמיאס עמד על דוכן העדים. סגן המפקח הכללי של המשטרה לשעבר, היה עצבני מאד. בעוד שעות אחדות היה צריך להמריא מלוד ל פאריס, להמשיך במלוי תפקידו כנציג משרד הבטחון בבירת צרפת. עצבנותו היתה מו

(המשפך מעמוד 9)

מה שייך? עקיצה אישית זו הרגיזה את תמונו, גבר שחרחר וממושקף שהוא אב לילד. אמר הוא בקולו התקיף והבטוח: "את הבית בצפת מכרתי לפני שלוש שנים. נכון שהיה לי בית, אבל מה זה שייך?"

חינוך

שאלות ותשובות

העובדה שהממשלה איננה מוצאת לנכון לתת תמיכה כספית רצינית, בתי-הספר החינונים בארץ היא הגורם וזעקרי לרמת החינוך הנמוכה, הנהוגה ברוב בתי-הספר האלה. כי על מנת שלא להגדיל את המע" מסה הכספית — הגבוהה בלאו הכי — ה מוטלת על ההורים, חייב כיום בתי-הספר התיכון להסתפק במתן השירותים המינימי ליים בלבד, לתלמידיו.

ברוב המקרים, אין הוא יכול, למשל, לדאוג למעבדות, לטפריות, לקורסים מיו חדים, לפעילות חינוכית בשפות הקימוד ומ חוץ לה, להשתלמות מורים או לריהוט ו ציוד המתאימים יותר לתפקידיו של מוסד המעצב את דמות הנער הישראלי. ואילו שכרו הנמוך של המורה, ומעמדו הזכרתי הירוד, גורמים למחסור חמור בכוחות הו ראה, ולהורדה נוספת ברמת ההוראה עצמה.

דברים אלה קבע השבוע לא אחר מאשר יצחק שפירא, מנהל בתי-הספר הריאלי ב חיפה, במאמר שפורסם בהארץ. בין השאר, הביא המחנך החיפאי דוגמאות סטטיסטיות של הליקוים בהשכלה, הנובעים ממצב זה. הדוגמאות נלקחו מתוך תשובותיהם של תלמידים, לשאלות בחינת-הכניסה לכיתה י"א של בתי-הספר התיכון, בשנה האחרונה. דוגמאות אחדות של שאלות ותשובות:

● משטר פיאודלי: משטר של כמה אר צות שמנהיגיו הם מארצות אלה. אנו מ כירים באמריקה בית דין פיאודלי עם חבר מושבעים.

● קארל מרכס: ממשיכו של לנין אבי הקומוניזם. אנטישמי, מחבר המניפסט הקו מוניסטי. נקרא גם קארל הגדול. היה קיסר גדול בגרמניה וכבש ארצות רבות מסיבי לארצו.

● מרכס אוריליוס: הוא הבישוף ב זמנו. ראש צה"ל, שנפל במלחמת השחרור בהרי יהודה. היה איש בעל מרץ וגיבור מלחמה.

● פרוטסטנטים: הם מאמינים בדת ה פרוטסטנט. רובם כושים באמריקה. מין דת שהיוונים השתייכו לה.

● מוחמד: אל במכה ובמדינה.

● איזק ניוטון: יונני פילוסוף, מתמטי קאי. ממציא את מכונת הקישור וכו'.

● שמואל הנדל: יהודי ידוע, מיוצרי החסידות. שימש ככהן אחרי מות עלי, המ לך את שאול.

● אנרכיזם: בראש המדינה מושל מלך, "אנרך", שאיננו מוגבל. העם ורכושו שייכים כאלו לו.

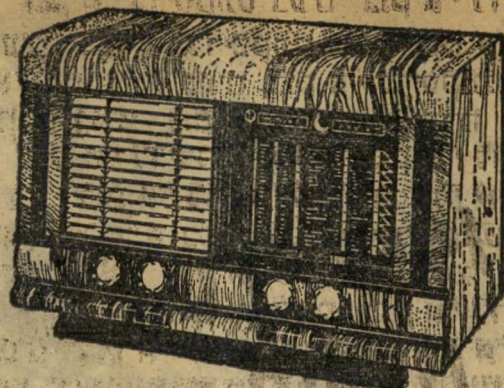
היו אלה תשובות מפתיעות, כשהן נש מעות מפייהם של בחורים ובחורות בני 16-17 שנה.

פרשת עמוס

מזש הגדול

בעיני ידידיו, נחשב יוסף צרפתי, המכונה מנש (מתחרו עם "בן אש"), לסמל הטוב וההבנה האנושית. מנש, מתושביה החתי קים של תל-אביב הרומית, גברתן משופם בצל חיוך תמיד, הוא דמות מוכרת היטב. כמנהיג המוכר של קבוצת הטבגים הסלו ניקאים, השולטת בעסקים הכדים של רחר בות הקישון ועליה, וגמלי תל-אביב ויפו, כבש לו מנש את תשומת הלב הראויה בתור כזוה, לא החמיץ אף פעם את ההז דמנות להפגין קבל עם ועדה עד כמה מגיע טוב לבו.

כשפרץ המשבר הכלכלי לפני מלחמת ה עולם השנייה, ומספר הפסגתרים שהיה צורך להעבירם ממקום למקום התמעט והלך, הקים מנש את קופת גמילות החסדים ל סבלי סלונקי התל-אביביים. כששטפונות-ענק הציפו את רחובות שכונת-התקפה וסימטות יפו, הבא מנש דחורים ענקיים של תה וירסה, חילק פיתות לילדים, הורה לסבלי להעמיד על מלפיהם-את מעס הרכוש שנותר למליטה בבתיהם של פליטי השטפון, למקום

Pilot Radio

58

מקלט חדש, חזק, בעל 8 מגרות המצטיין בצליקן הנפלא במבניותו וקליטתו המזהירה מיבת, לוקסוס גרירה קשט לכל בית

U.S.A. and now in ISRAEL

ספרית פועלים בע"מ

תל-אביב רחוב אלנבי 73

טלפון 4856-66175

מופת.

או. דה בלוק: אשליות אבודות

"הקומדיה האנושית" הזאת זירת התרחשותה — שדה העיתונאות, התיאטרון והספרות בבירתה של צרפת בימי הרסטאברציה בצרפת. בחרט-אמן של ריאליסטי-גאון עוצבו הדמויות המרובות בני מעמדות שונים ובעלי אופי מנוגדים המאכלסים יצירת מופת זו.

עברית: א. מייטוס

חנוך.

א. תורן: החיים במים מתוקים (למורה)

א. תורן: החיים במים מתוקים (לחסידי)

ספר עבודה לתלמיד ולמורה. החי והצומח במי הנחל והשלוליות כולל הוראות מעשיות לסירים והסתכלות בטבע, דרכי הטיפול בבעלי-החיים ובצמחים בחדר-הטבע — באקווריון. הצעות לסיכומים ועבודות-ככתב של החניכים. הספר מלווה תמונות וציורים רבים מאת יהודית אורן.

פרופ. ד"ר א. נסאו — ד"ר י. רותם

גידול בנים

מהדורה חדשה מתוקנת ומורחבת

הספר רב-החיידושים בשדה הטיפול ושמירת הבריאות. הוא מדריך כללי לכל אם לחינוך ולטיפול בילדים החולים והבריאים. הוראות להתנהגות נכונה בזמן מחלתם. בתוספת ציורים רבים.

מהדורה חדשה

מלך בשר ודם מאת מ. שמיר

מהדורה שביעית

תזכיר

מה לעשות עם הער

ביום? כי לעמוד על המקורות הנפשיים של מעשים כמו פרשת כפר-קאס, ערך העולם הזה (1001) מישאל בין תלמידי ה כיתות הנמוכות. חוצאות ה מישאל הוכיחו כי קיימת בי ילדים שגאה קיצונית לערבים, הקשורה בלי ספק בחינוך שניתן להם בבית, בנח-הילדים ובבית הספר.

אחרי שהמישאל עורר הדים

עמוקים בציבור המחנכים, הני

שה השבוע חברת עירית חיפה

צילה עירם (מק"י) שאילתא ל

ראש העירייה, הזכירה את תו

צאות המישאל ושאלה: "חאס

הנהלת העירייה, בעיר מעורבת

כמו חיפה, אינה רואה מחובתה

לתכנן פעולות מתאימות, כגון

מסיבות משותפות של ילדים

יחודים וערבים בבתי-הספר, חס

בר למורים, לגנות ולחזורים מ

על גלי קול חיכה; הצגת סרטים

חינוכיים המחנכים לאחוזת-יעמים

ושלום; איסוך שיוטל על ילדים

ונוער לבקר בסרטים הגורמים

להשפעת שלילית על נפש ה

ילד?"

הוא גם לא ידע באיוו מידה עתידה לי-
השמיץ על עתידו העובדה, כי ראש-העירייה
המפא"י, פנחס רשיש, לא התלהב להפסיד
את השלטון, למרות הישגו הזעום בבחירות.
למטרה זו, גאלץ רשיש להשיג מן הנב-

לקראת יום הרוק הבינלאומי, החל ב־
 26/בבואר, והנהוג בכל רחבי העולם לציון
 חירותם של הרווקים מעול הגשם, יחוג
 הניף הישראלי מאורע משמח במיוחד: הצי-
 טרונט חטיבה נוספת של רוקים. החטיבה
 החדשה הוקמה במלך אף הוא קיבוצי
 צופים בו נערכים מסדרי הרווקים בצורת
 מסדרי מלחם באניה, כשרב-החובל הוא
 ממפקד המסדר. יצאה למסורת הים, נשבע
 הקברניט כי יהיה האיש האחרון שיצוּב
 את אנית הרווקים.

תוקף רשיון הרדיו שלך
סג בסוף חודש דצמבר.
חודש את רשיון הרדיו מיד

זמרה המיתרים מפליגים

צירוף דברים מקרי, שאירע לפני שנתיים על בימת התיאטרון הקאמרי בתל-אביב, הביא השבוע את שלושת שחקני התיאטרון, אריה לביא, שמעון ישראלי וצבי בורדובסקי, אל סיפונה של א/ק ירושלים, שנסעה לצרפת.

אד סוליוואן, מפקח תוכנית הטלביזיה ב-ארצות-הברית, ובעל אחת מתוכניות הבידור המפורסמות ביותר, פגש את השלושה ב-פאריס בקיץ שעבר, בעת ביקורו של ה-קאמרי שם. אחרי שראה את הופעתם בטל-ביזיה הצרפתית, צילם אותם בשביל תוכניתו האמריקאית, המליץ עליהם בפני חבר-רת האמרגנים פליקס פאר אגנסי, הציע לה-להחתים את שלושת המיתרים על חוזה ל-סידור הופעות באירופה ובארצות-הברית.

התוצאה: בעוד כשנתיים תתקיים הופעה תם הראשונה של שלושת המיתרים באולם אולימפיה הגדול בפאריס. תהיה זו ההופעה הראשונה במסע-ההופעות גדול, שיתארע על פני צרפת, אנגליה וארצות-הברית.

"שלושת המיתרים" פגישתם הקרה לית הראשונה של שלושת הזמרים הצעירים היתה במערכה השלישית של המחזה כטוב בעיניכם בקאמרי. יוסף מילוא, שביים את המחזה, מסר את תפקיד-הזימרה המרכזי לשמעון ישראלי, בעל קול הבאס העמוק והנעים. קולות אחרים, שכלסו במקרה הלה הכללית, היו קולותיהם של אריה לביא וצבי בורדובסקי.

עד לאותה הצגה, היו שלושת השחקנים שרים כל אחד לחור. לאחר ההצגה החליטו לשיר ביחד. הנסינות הראשונים הפתיעו בהצלחה שגרפו אחריהם. השלישיה הפכה לאחד מכלי-הבידור העממיים המבוקשים ביותר.

אך השירה לא היתה משאת-נפשם היחידה של שניים מן השלישיה. אריה לביא ושמעון ישראלי החליטו להשתלם במשחק. הם עומדים לעשות זאת לאחר שנת הופעות, באולי-פנו המפורסם של לי שטרסברג בניו-יורק, בו למדו גם מארילין מונרו. מארלון בראון דו וגימס דין המנוח. צבי בורדובסקי רוצה להשתלם בזימרה. גם הוא יעשה זאת בניו-יורק.

כמו בישראל, גם בחוץ-לארץ יהיה רפרטואר של שלושת המיתרים ישראלי בעיקרו. לא נחרה בזמרים הכושפים או בזמרי העם הצרפתיים. נשתדל להפגין את המומחיות שלנו: שירים ישראליים. "אנו מקהלים שבסוף השנתיים, כשנחזור לישראל, לא נהפוך משלושת המיתרים ל-שלושת המיתרים, התלוצץ זמר הבאס ש-בחבורה, שמעון ישראלי.

מאחורי הקלעים ישראלים בניו-יורק

קומדיה חדשה תוצג בקרוב בתיאטרון לאחר גלגולים וטלטלות ממושכים. סנונית בחוף מיומבה, מחזהו החדש יהושע ("יש") הלוי, לחוף מבטחים. נוגית, שהגיעה למיומבה, היא אוניה ישראלי, שחללה קצו כבר בגילויי החיבה הצינוניים המושפעים עליהם מצידם של יהודי קהילות עריה-גמל, אליהן הם מגיעים במסעותיהם. מסיבה זו הם שמחים מאד כשהם שומעים כי עיר החגיה הבאה תהיה מיומבה, עיר נמל במערב אפריקה, שכל אוכלוסייתה היא כושית. האכזבה לאחר שעגנו בנמל היא קשה ביותר: מתברר שבין הכושים קיימת תנועה ציונית חזקה. כל הכושים, בעיקר הכושיות, רוצים לעלות לישראל. כל מלח נושא בחורה כושית, מביא אותה בהתאם לחוק השבות למדינת היהודים. . . . **חיסוי**

שירים קדחתניים אחרי תחי מוסיקה העם סיקו בשבוע האחרון את אנשי הקאמרי. נושא החיפושים היו תחי המוסיקה למחזה ירמיה, מאת פרידק גרסיה לורקה. כשקיבל על עצמו הבמאי שמואל בונים להכין את המחזה להצגה, פנה אל המלחין גארי ברי-חיני וביקש ממנו לחבר לו מוסיקה מתאימה. תוך כדי העבודה על המחזה, גורע לפתע שקיימת מוסיקה מקורית למחזה, ושי-לורקה עצמו חיבר אותה. החיפושים אחרי התחיים, נכשלים בארכיונים ובאוספים שונים. אך עד כה . . . ללא כל תוצאות. . . . **הפרס הגדול**, בן 1000 דולר, של קרן נורמן. יינתן לזמר הצעיר והמוכשר אפרים וסטנברג מפתח-תקווה. וכטנברג שר במקרה הלה המועיל של קפלן והשתלם באופן פרטי, לאחר שעות עבודתו כנהג.

ערעור על ערעור

ימי ניסן (מאת צבי ארד, הוצאת ספרית 90עלים, 416 עמודים) הינו למעשה, יומנו של הקיבוץ החדש, הושע, המעלה על הכתב את קורותיהם ולבטיחם של חברי קיבוץ ערעור (מתחרו עם ברבור), הסוברים אותו. משום מה חונן אותו המחבר גם בכישרון קריאת מחשבות הזולת הסמוך יות ביותר. המחשבות, שהינן ארוכות ו-מבולבלות למדי, מובאות בספר בסוגריים ברברמדיים.

הושע שילה, מנהל מוסד החינוך אלומה, אשר לא נגע באשה מאז ימי נעוריו, עת בגדה בו ידידתו, סטודנטית נוצרית, נתקל בסיפוסים אנושיים שונים ומשונים. המשותף שבהם: כל אחד מרגיש בחללים הריקים שבחיי הקיבוץ — וכל אחד מחפש את ה-חסר לו.

תרצה, בתם של חברי המשק אורי ומרתה, שואפת לעצמאות, אשר כה חסרה במסגרת חיי הקיבוץ. היא אף נמלטת מן המקום, משתקעת זמנית באחד מקיבוצי הספר, כדי להפגין את איתנותה בזולת. כאשר בא ידידה, ניסן, עולה מבולגריה שהתחנך ב-חברת הנוער של ערעור, מרד במסגרת הק-סוחה והפך לקצין בצה"ל, לחפש אותה, כדי להתוודע הביתה, הריהי מתפרצת: "לחיות יחד מן החיתולים עד הצבא, יום ולילה, לראות הכל, לשמוע הכל, להיות שקוף — יש בזה קושי... כל אחד מאיתנו הוא עולם בפני עצמו. יש הרבה פעולות משר-תפות, אבל לא הכל יכול להיות משותף... גדלת, די לי בטיפול המדוקדק! אני רוצה שיניחו לנו קצת!"

ציבור כפוי טובה. נחום, שהיה מאבחה של מרתה, אם תרצה, אוהב את ה-קיבוץ ושדותיו עד כדי כך שאין הוא רואה את התסרוגות שבחיים המשותפים. הוא מב-חין בחסרונות אלו רק כאשר הוא מוליך את אנשי המשק להסתערות על משלט יר-דני החולש על שדות מריבה, וכאשר הוא מארגן פינוי באר רומית עתיקה ונאבק עם פקידים קשוחים כדי להשיג צינורות להע-ברת מימיה אל השדות הכבושים. רק אותה שעה מתבררת לו האמת המרה: חברי הקי-בוצ נוהגים להשמיץ ללא רחם כל חבר הנכשל באיזה שטח שהוא, אך אינם מצי-ניקים אף שמץ של שבח אישי לחבר ה-זוכה בנצחון ובהצלחה. כל הנצחונות נז-קפים אך ורק לזכות הכלל.

קשה יותר הוא סבלו של יואל — משורר שחול מעבודתו הספרותית, לאחר שהקיבוץ סירב לתת לו הקלות כדי לעסוק בה. יואל מתהלך כסהרורי, מנסה לסשש את אכ-זבתו על ידי עבודה מאומצת ביישוב צולים סמוך. לשוא.

במקום כביסה, ריפוי. מחוללת הי-מר הגדול ביותר נגד ההתיי הקיבוצי הינה ד"ר סוניה גורין. סוניה עלתה לארץ לפני שנים רבות במסגרת התנועה החלוצית, מא-סה בתפקידי הכביסה שהוטלו עליה בערעור, עזבה את המקום, ירדה לאירופה, השתלמה ברפואה. בשובה ארצה כבר היתה גרושה ואם לבן גדול.

סוניה אינה מסתפקת בריפוי בני-שכוי-נות העוני של תל-אביב, משתוקקת להביא מרפא גם לנגעיו של הקיבוץ. היא שבה ומתקרכת אל בני ערעור, שולחת את בנה ללמוד במוסד אלומה, מתארכת במקום ל-עתים קרובות, מותחת ביקורת חריפה על המתרחש במשק.

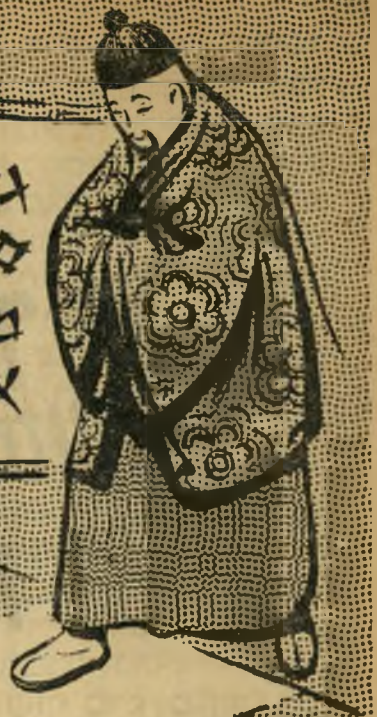
התצליל הרופא בכך? התשובה תינתן, כנראה, רק בספרו הבא של ארד, אשר יסיים את הטריטוריה שלו על חיי הקיבוץ (הספר הראשון: ביתו של אדם). לפי שעה מצליחה סוניה רק לכבוש את ליבו של יומנאי הושע שילה, שונא הנשים.

בין הכרכים

חבר פיכית

הפסקת ייבוא ספרים מברית-המור-עצות, אשר תוארה על ידי חוגים ישראליים שרמייס כפעולת תגמול על התנהגות ה-רוסים כלפי ישראל בשבועות האחרונים, פגעה בראש וראשונה בישראלים עצמם. הפגעים העיקריים: סטודנטים של הפקולטה למדעי-הסבך באוניברסיטה העברית והסטוד-נטים של ה-טכניון, אשר נעזרו לאחרונה רבות עידי ספרות מדעית רוסית. אמנם ספרות זו אינה מצטיינת ברעיונות מקוריים. אולם היא כוללת תרגום טוב וזול של ספרי המדע הגרמניים, ידועיהם, אשר אולו מן-השוק זה מכבר. . . .

גם פסע של
מסון פילין
פתחיל בצעד
אחד (פתגם סיני)

ההתחלה

היא העיקר
גם בחסכון

התחל לחסוך היום

לפי תכנית

כח

כולנו חוספים

בנק לאומי לישראל בע"מ

DUFFLE COAT יקרא מעטה בעברית

דפּעֵיל

שהנו צרוף מהמלים "דף" (יריעת בד) ו"מעיל".

שם זה נבחר מתוך מאות הצעות כמתאים וקולע ביותר ומוכה, איפוא, את המציע

בפרס ראשון

מציע השם דוּפּלָא זכה בפרס שני

ואילו מחברת השיר היפה המעלה על נס את מעלותיו של מעיל שמושי זה זכתה בפרס שני

הואיל ונתקבלו מספר הצעות זהות לשמות דפּעֵיל ו-דוּפּלָא, נערכה הגרלה וגב' רוחמה פופר מכפראתא, שהציעה את השם דפּעֵיל, זכתה במעיל דפּעֵיל. המלחין מ. זעירא מתל-אביב, שהציע את השם דוּפּלָא, יהנה מזכות קניה בסך 30 ל"י והחזיילת אפרת כהן, מחברת השיר, תהנה מזכות קניה בסך 20 ל"י.

לאות הערכה ותודה למשתתפים הרבים מכל רחבי הארץ בהתחרות, נשלח לכל אחד מהם, בתור פרס גמול, תלוש אשר יוכהו בהנחה בסך 2.500 ל"י בקניית מעיל דפּעֵיל בחנויותינו.

דפּעֵיל לגבר, לנערה ולנער

תל-אביב: רח נחלת בנימין 44 רחוב אלנבי 74

ח.י.פ.ח: רחוב הרצל 37

מלך

„תמשיכו, אל תכנעו!“

אך נסתיים מבצע קדש, החלו שיירות ארוכות של חיילים נעות צפונה. הלוחמים המצוינים יצאו לחופשה או שוחררו וחזרו לחייהם האזרחיים. בנס-ציונה, ליד הדרך המובילה צפונה, עמדה אשה נמוכת קומה, שכרסה בין שיניה, צפתה בחיילים. למרות שהיו אלה ימי הריונה האחרונים, יצאה האשה מדי יום לצפות בחוזרים.

החיילים חזרו כששירה בפהם. חלק מהמכוניות נעצרו בנס-ציונה, חיילים עמוסי ציוד קפצו מהמכוניות, מהירו לבתיהם. רבי-סמל דוד וישניה לא היה ביניהם. לבה של האשה אמר לה שאסון עומד להתרחש. רק חזרה הביתה, נמסרה לה הידיעה כי בעלה לא יחזור עוד. היא התעלפה, וקיבלה טיפול מדי רופא שהוזקק מראש. כעבור שבוע ילדה האשה בת. קראו לה דוידה, על שם אביה שלא ראתה אותו מעולם ואשר אודותיו תדע רק מתוך סיפור חייו.

דוד וישניה נולד לפני 28 שנה בצרפת. הוריו, יוצאי פולין, היו אז באמצע גודריהם בארצות הגולה. כעבור זמן קצר השתקעו בשרלוא שבבלגיה, שם פתח האב חנות.

בין יהודים שרובם היו מתבוללים ורחוקים מצינונות, היה בית משפחה וישניה כמעט בודד ביהדותו ובצינוניותו. האב דאג לחנך גם את בניו ברוח זה, שלח אותם לתנועת דרוו הצינונית. מילדותו הראה דוד נטייה להתעסק במכוניות, מכוניות וכל הקשור בהן. לכן, כאשר סיים את בית-הספר העממי, החל ללמוד בבית-ספר מקצועי למכוניות, עד שפרצה מלחמת העולם השנייה. אחיו ואחותו הצטרפו למחתרת, וכשגדל הצטרף אף הוא. אחרי המלחמה, חזר ללמוד מכוניות, שיחק כדורגל בקבוצה ידועה, יחד עם אחיו. ב-1949 עלה ארצה, גויס לצבא, הוצב בגלל מקצועו ליחידת סדנא. שקט וצנוע, רקם דויד את חייו בסתר, התמסר לעבודתו, הצליח לעלות בדרגה, הגיע עד לדרגת מנהל עבודה בסדנא, בדרגת רבי-סמל. כשהגיע יום השחרור, חתם על שירות בצבא הקבע, מתוך ידיעה ברורה שהוא קושר את חייו לצבא.

משך זמן מסוים, היה ממנהל על סדנא בדרום, וזה לציון-שבח עבור עבודתו ה' מסורה במקום. באחת מפשיטות צה"ל, פקד דויד על חולית חילוף, וזה לשבתים רבים על קור רוחו והתנהגותו בשעת הקרב, למי רות שלא היה בתפקיד קרבי.

לפני שנה נשא אשה. שנת נשואיו הי' תה השנה המאושרת בחייו. כאשר יצא למבצע קדש, היתה אשתו בחישי הריונה האחרונים. הוא היה בטוח שיחזור בשלום ויוכה לראות בתוספת למשפחתו. כל מכ' תבין נכתבו ברוח זו. בקרבות, פיקד על סדנת חילוף, שתיקנה והכשירה את כלי הרכב שנפגעו במדבר.

הוא נהרג בתום הקרבות ממש, בקרב התקלות. צורר. כדורים פגעו בחזהו, לפני שמת הספיק עוד לומר: „לא יכול יותר. תמשיכו, אל תכנעו!“

דוד וישניה

הולך, כמו כל היהודים

אלי אקוקה

אלי אקוקה נפל בקרב, ב-5.11.56, יחד עם רבי-סמל דוד וישניה. רבי-סמל היה בייחוד חימושו. אלי אקוקה היה בייחוד דת תותחנים. גם בשאר הפרטים לא היה דמיון ביניהם: הם באו משני עולמות שונים, ממש משני קצוות עולם. אולם סרט אחד איחד את גורלם: אלי אקוקה, שהיה גם הוא בן 28, השאיר גם הוא בבית אשה בחישי הריון אחרונים. גם בנו לא ראה את אביו מעולם, כיון שנולד בדיוק חודש לאחר מותו. גם בנו, כתבו של וישניה, ישא את שם אביו: אלי.

אלי אקוקה בא ממקנס שבמרוקו. שם למד בתלמוד תורה, עזב את בית-הספר ב-14 והחל ללמוד את מקצוע הסנדלרות. היתה לו ילדות קשה לאלי אקוקה. אמו מתה עליו כשהיה בן שתיים, אביו נשא אשה שניה, שאלי לא אבה לראות בה את אמו. האב עסק במקצוע נדיר ביותר. הוא היה צורף של ציורי אמנות מכסף וזהב, על גבי נחושת — סוד מקצועי שנשאר בנחלת המשפחה מדורי דורות, ואף זיכה את האב לא פעם במדליות זהב בתערוכות אמנות בכל רחבי העולם.

אלי, שלא כאחיו הבכור, לא בחר במקצוע התורשתי. הוא הלך להיות יוצר גלילים. תוך זמן קצר התמחה בעבודתו, הפך למומחה בייצור גלילים מיוחדים מכל המינים. מצבו הכלכלי היה טוב ולא היו לו כל דאגות שהן. ב-1948, עם קום המדינה, החליט לברוח לישראל. ביום בהיר אחד נעלם, ואיש מבני המשפחה לא ידע היכן הוא. לא היה לו כל דרכון וגם כסף לא לקח עמו.

מיד עם עלותו, גויס אלי לחיל הרגלים, השתתף כטוראי בקרבות שונים. עם תום שירותו הצבאי, ירד לעבוד בנגב, כפועל שחור. במשך שנתיים עבד באילת כפועל בנין, חזר לתל-אביב, החל לעבוד בבית חרושת לנעליים. הוא סמך על כוח העבודה שלו ועל מהירותו, קיבל עבודות סנדלרות רק בקבלנות.

לפני שלוש שנים נשא לאשה צעירה חברית מחיפה, עבר לגור עמה במחנה עולים ברמת יצחק. כל עולמו התרכז סביב משפחתו הקטנה, שכעבור שנה וחצי נוסף אליה בנו הראשון. מדי יום, עם סיום העבודה, היה ממנה לשוב אל אשתו וילדו. בחוג משפחתו המסועפת, אהב אלי לרקוד בשמחות. מלבד בילוי זה והליכה לקולנוע בחברת אשתו, לא ידע שום בילוי אחר. העיד עליו אחיו: „אשתו ובנו היו כמו העיניים שלו“.

כחודש לפני שפרצו קרבות סיני, איצעה לאלי תאונה קשה. מסגרת חלון בביתו נפלה על רגלו והרגל נשברה. במשך חודש ימים הסתובב כשרגלו נתונה בגבס. שלושה ימים אחרי שהוסר הגבס, נקרא אלי לשירות. הוא אפילו לא הלך לרופא לסדור לו על מצבו המיוחד. לפני צאתו אמר לאשתו: „אני כמו כל היהודים, גם אני הולך“.

מכתב לו נשלחו של אלי אקוקה נשלח גם למשפחתו, שנשארה במרוקו. כתב אביו במכתב התשובה: „כל העיר התאבלה על מותו. זהו כנראה הגורל של משפחתנו. כמו שאמא שלו השאירה אותו בן שנה וחצי, כך גם הוא השאיר את בנו, כשהוא בן שנה וחצי“.

אריה אייון

פרוטקציה לצאת לקרב

אריק אייון לא ידע מה זאת סכנה. כזה היה טבעו וכאלה היו חייו. מגיל שנה ר' חצי היה אריק אדם עצמאי לחלוטין, אדם היוצא מצרף הוריו במושב נחל-יהודה שליח ראשון לציון, לטייל להנאות בכל הר מושב, מתחבר עם גדולים וקטנים, ואי אפשר להחזירו יותר הביתה.

אם היה במושב חמור פרא איש לא יכול היה להשתלט עליו, מיד מצאו את אריק שיקפוץ על החמור וירסנו. בן 10 כבר היה יוצא לציד ברובה הצייד של אביו. כאשר משהו בבית לא מצא חן בעיניו, או העליבו בגאווה, היה אריק בורח מהבית, יושן-שלושה לילות בחוץ, כשאחותו הקטנה מביאה לו את האוכל.

אביו של אריה היה ספורטאי מציבה, ש' בא לארץ בשנת 1935 למנוחה, נשאר בארץ, נשא לאשה עולה מרוסיה, בנה את משקו בנחלת יהודה. מילדותו למד אריק לעזור בעבודות המשק, היה עוזר בפרנס ובהש' קאה. שלא כאביו המכונאי, לא התעניין במ' כוונות, אהב דברים חיים ככבשים ופרות.

לאחר כחצי ד' בבית-הספר העממי, נשלח אריק לחתה הקלית של משק הפועלות ב' חדרה, משם עבר לקרית ענבים עם קבר' צתו. אחרי שנפרקה הקבוצה הלך אריק בעצמו לקיבוץ השומר-הצעיר חצור, הצטרף לגרעין נוער, משם יצא, בהיותו בן 16, עם גרעינו להשלמה בקיבוץ להבות חביבה, עבד במשק כרפתן. חצי שנה לפני שנקרא לצבא, קראו לו הוריו לחזור הביתה לעזור לאביו בעבודות המשק הכבדות.

משך חדשים תמימים עבד אריק בעבודה יחידה: גרעית עצי אקליפטוס ענקיים בחצר המשק, כדי להכשיר שטח לחקלאות. עבודה זו אינה קלה. הדרך כלל עובדים בה מספר רב של פועלים. אריק החסון, רחב הכתפיים, שגבהו היה 1.84 ס"מ, לא רצה עזרת איש. תוך חדשים גיע לבדו 56 אקליפטוסים.

כשמלאו לו 18 שנה, הצטרף אריק באופן טבעי לחיל אשר היה לפי רוחו. כע' בור זמן קצר הוא נשלח לקורס צניחה, אולם לא סיימו: באחת מצינויות הלילה, צנח אריק על עץ, שאחד מענפיו קרע את לחיו. מאז לא נתנו לו מפקדיו לצנוח יר' תר, מינו אותו לנשק.

אריק לא אהב עבודה מיכנית; הוא הסכים לתפקידו החדש, רק בתנאי שיצרפו אותו לפעולות. בכל מחלקה יש תור של אנשים היוצאים לפעולה ושל אלה שאינם יוצאים. אריק היה יוצא תמיד. תמיד ניסה להשיג פרוטקציה אצל חבריו המפקדים, שיטילו עליו אחד התפקידים המסוכנים ביותר. הוא היה מוכן לריב בשביל הזכות ללכת ראשון.

אהבתו הגדולה של אריק היתה מפוחית הפה. הוא ניגן בה מילדות, לפי תוים. מל' כל רובה הסטו שקנה, השקיע כמעט את כל כספו בקניית מפוחיות חדשות. כשהיה מזומן לחופשה, היה מוכן לבקר בשלוש הצגות קולנוע ביום כדי לנצל את הזמן. לקראת שחרורו הקרוב תיכנן לו אריק תכ' ניות מרחיקות לכת. הוא התכוון לשאת לאשה את חברתו, בת ראשון לציון, ולב' נות בית להוריו.

אריק נהרג כשספג פגע ישירות בזח' לס בו נהג בדרך לסואץ. הוא הספיק עוד לקפוץ החוצה כשהעוץ בידי, אולם צורר כדורים פגע בראשו. הוא נקבר בבית הקבר' רות שבשלה.

נפתלי זילברמן

הוא ביקש להציל פצועים

זה אירע באחד הקרבות המרים ועקובי הרם ביותר במלחמת סיני. סגן נפתלי זיל-ברמן (ואבי), היה סגן מפקד יחידת טנקים שנפגעה באש חזקה. חלק מאנשי היחידה נהרגו במקום, חלקם היו פצועים קשה. סגן זילברמן היה בין הפצועים. הוא הבחין ב' וחלם שהיה בקרבת מקום ושלא נפגע, הח' לט לחלץ בעזרתו את הפצועים.

הוא עזר לחובש לספל בפצועים הקשים יותר, יצא בחילה אל החלם הקרוב, תחת מטר אש. כשהיה בקרבת החלם, פגע פגז של תותח אוטו-טנקי ברגליו. הוא מת כ' עבור דקות אחדות.

מעשה הגבורה והירוף הנפש של נפתלי זילברמן מסופר בחרדת קודש ממש בפיות פיקוריות, שחזרו מאותו קרב. אולם לא רק מעשהו האחרון היה ראוי להתפעלות, סיפור חייו רב-עלילה כמעשה גבורתו האחרון.

נפתלי נולד לפני 27 שנים בעיירה קטנה סרג'י שבפולין, כבנו של יצחק מברשות. נפתלי היה בן 10 כאשר פרצה מלחמת ה' עולם השנייה. המשפחה נסחפה בזרם הסל' סים שנמלטו לרוסיה, הגיעה למחנה עבודה בסיביר, שם נשארה למעלה משנה. הרוסים נתנו להם לספל בסוסים; האב היה מאכיל סוסים, האם היתה חובשת סוסים, האח ה' בכור רעה סוסים ואילו לנפתלי הקטן נתנו לרעות פרות.

ממחנה העבודה נשלחה המשפחה לקולחוז סיבירי. נפתלי לא למד שם, משום שלא היה זמן ללמוד: כולם היו עסוקים במאמץ המל-חמתי. האב והאח הגדול נלקחו לבית חרו' שת לתחמושת; נפתלי נהג בעגלת סוסים, כשהוא מוביל לקולחוז עשב ועצים, וחוטב עצים ביצרות.

אביו של נפתלי הוא אדם דתי, שומר מצוות. באותם הימים מלאו ימי הבר-ציוה של נפתלי. אולם האב שהוכרח לעבוד גם ביום הכיפורים, לא ערך לבנו את חג הכ' נסו למצות. רק מאוחר יותר, לאחר שיצאו מרוסיה, בחזרה לפולין, קנה האב לנפתלי סלית ותפילין למען לא ישכח שהוא יהודי.

אולם מאחר שגם בפולין החלו הקומור' ניסטים לעלות לשלטון, המשיכה המשפחה בדרכה לאוסטריה, השתקעה במחנה עקורים של אונג'א. שם החלו לראשונה לימודיו הסדירים של נפתלי. במשך שלוש שנים למד בבית-ספר של אונס' לאוטרימכניקה, וזה בתעודת הצטיינות כבעל מקצוע מעולה.

שנה אחרי קום המדינה, הגיעה משפחת זילברמן לישראל: עברו עליה טלטולי ה' קליטה הרגילים: ממחנה עולים בסנט-לוקס למעברה בבית-לדוד ומשם, אחרי שנה וחצי' שיים של סבל, לשיכון בכפר-סבא.

כבר בהיותם במעברה, החל נפתלי לעבוד בתל-אביב. כעבור שנה גויס לצבא. תחילה שירת כמכונאי: אולם הוא שאף לעלות ב' דרגה, נשלח לקורס קצינים. כשסיים את הקורס נמצא מתאים לחיל השריון, חתם על שירות בצבא הקבע, בו שירת עד יומו האחרון.

הוא קיווה להתחתן בקרוב ולמטרה זו אסף גם סכום כסף בנגב. אולם, כאשר הר' תה אמו מאצה בו שיתחתן, היה נפתלי אומר: „קודם דאג ללכ' ואחר כך ל'“. במכתב האחרון ששלח הביתה, כתב ל' אמו: „את יכולה להשתמש בכסף שהשארתי בשביל הבית. אני לא אצטרך אותו כל כך מהר...“

שושנה ואריה לביא תחת החופה לפני הנסיעה, נשיאה

כי ביום ג' חל ראש השנה האזרחית, שהוא גם חג הסילוסטר הגוצרי. אש, שהתקף בעבר קשות על נטייתו לצורות, החליט ש"לא לתת פתחון-פה לשום עלילות כאילו הוא חוגג את הוג. המסיבה התקיימה יום מיים מאוחר יותר... ידידיו הישראליים של ירוחם (הגינגי) כחן, שלישי של יגאל אלון בעבר ותלמיד הפקולטה למדעי המוח של אוניברסיטת אוקספורד בהחה, הכינו למענו השבוע הפתעה נעימה: במקום מכתב, שלחו לו סרט-הקלטה, ועליו קטעים שונים מהחי החיים בישראל. בין השאר: הרי מסיבות, קטעים מתוכניות רדיו פוסר לאריות, ברכה של יגאל אלון שגולקסה מבצע לטלפון ישר מגינוסר, ושרי שהוקלט במיוחד מפיה של שושנה דמארי... המפורסם של שושנה דמארי וכה להפ תעה נעימה כאשר נכנס באחד מלילות ה שבוע לבאר זאק ביפו: הקהל קיבל את פניו בתשואות-חן. ההפתעה הייתה נעימה פחות: כאשר החלו קריאות: "בן-גוריון! בן-גוריון!" מסתבר שמבקרי הבאר לא הבחינו היטב בין שתי רעמות-השיער המלבינות... חידוש קטן הוכנס בהצגת שחור על גבי לבן בחביטה, לאחר ההצגות הראשונות: על הרקע מוקרנת, סמוך לסיום דמותו של החתול המפיל אימה על העכברים, החתול שצולם למטרה זאת איננו אלא חתולו הפרטי המפורסם (בחוגי התיאטרון) של שחקן אהל, מאיר מרגלית.

★ ★ ★

הגילוח הגורלי

פגישה מזוהה נפגשו בשבוע שעבר שלישי הגבורים הראשיים של פרשת קסט: גר: במונית שירדה מירושלים לתל-אביב התיישבו, במקרה, זה בצד זה השופט בלימין הלוי, עורך-הדיון שמואל תמיר וחבר הוועד הצעירי להגנת גרינבארג... אל ראובן ("רומק") גרינבארג... אל הקולות (הבודדים) הורשים להשאיר את חצייתו סיני בידי ישראל, הצטרף השבוע גם הסופר הדני השיש (70) פיטר פרוימן, מחבר הספר אסקימוס, שזכה לא מזמן לפירסום בינלאומי אחד: שהצליח לזכות ב"64 אלף דולר בתוכנית הטלוויזיה הי אמריקאית המפורסמת, בהשיבו לשאלות בענייני ימאות. במאמר בעיתון הדני החשוב פוליטיקו, טען הסופר, שהוא חצייהדי לסי מוצא, כי רק ישראל תוכל להפוך את מר בר סיני לגן-פורת... הודעות הקהל עם הבמה בהצגת 5:5 בתיאטרון אהל הגיעה לשאה, כאשר השמיעה השחקנית ריקה זרואי את פסוקה: "אני ארבע בחורים עם זקנים שזורים" באותו רגע עצמו בקע קול עגום מאפולית האולם: "חבל שגל גלחת אתמול",... ערב נסיעת לחקח שלושות המיתרים למסע הופעות באירופה ובאמריקה, נשא אריה לביא לאשה זה שושנה שני. למחרת הנישואין נשק נשר קת-פרידה לאשתו הצעירה, שתוסיף לפי שעה למלא על במה הישראלית את תפקידה בהצגת לעולם אין לדעת בתיאטרון הקאמרי.

אנשים

מה זה ש. ב.?

ראש הממשלה ושר-הבטחון דוד בן-גוריון חילק בישיבת מרכז מפא"י, שהתקיימה השבוע, שבחים מרקייע-שחקים ל מנהלי מדיניות-החוץ שלו. "אבא אבן", אמר, "הוא אחד העלילים המופלאים של ה דור הזה, איש הרואה את הנולד ולעולם לא יחטיא אפילו כשערה". שרת-החוץ גולדה מאיר זכתה בשבח קצר אך ממצה יותר: "עוצמתה של גולדה בשדה-המדיניות היא כעוצמתו של צה"ל בשדה-הקרב!". במסיבה שנערכה השבוע לכבוד עלייתו של העסקן הציוני ישראל זיו מאנגליה ליש-ראל, והינצלה של אשתו רבקה זיו מהתקפת הפיגועים על אחותה בת-למנה, אמר זיו בדבריו כי הציונות באנגליה מתגברת, וכי בשנה הבאה יוכל מספר העולים משם. לחש יושב-ראש הכנסת יוסף שפרינצק ליושב לצידו: "בחדא! בשנה שעברה הגיעו שני עולים מאנגליה, והשנה יש סיכויים לארבעה". לאחר שזמן ארוך היה די מזגן בבית החוד הפועל של ההסתדרות בלתי-כשר, למרות מחאותיהם של העובדים החיים, החליט זה עתה על הכשרתו על-ידי סילוק כל מאכלי-הבשר מתוכו. עובדי די החוד הפועל, שיסתפקו מעתה בדגים ומאכלי-חלב, מייחסים פעולה זאת לארבעה בני-רבנים העובדים בחוד הפועל: המזכיר הכללי של ההסתדרות מנחם לבון (ברבי יעקב יוסף לוביאניק בעל הפניני יעקב יוסף זיל), הגזבר יצחק חסקין (ברבי משה חסקין בעל הכלכלה שביעית זיל), איש האגוד המקצועי ראובן ברקת (ברבי אברהם אהרון הכהן בורשטיין, הגאון מטבריה זיל) ודובר ההסתדרות לוי יצחק הירושלמי (ברבי יעקב לייב לוי, ייבול לחיים ארוכים)... בשעת עדותו, המוקד דמת של יוסף נחמיהם במשפט עמום ב"גוריון נגד שורת המתנגדים, שאל רשם בית-המשפט ש"רם כחן: "מה זה ש. ב.?" השיב לו בהלצה שמואל תמיר: "זהו עורך-דיון שמואל ברזל". ברזל הוא, כידוע, עוזרו העיקרי של עורך-הדיון מאיר כהן כספי, והאיש שנשלח מטעמו לשכנע

פסוקי השבוע

● ראש הממשלה דוד בן-גוריון, בנואם במרכז מפא"י: "הרי ביום מן הימים יהיה לישראל שר-בטחון אחר. ואם תהיה לי צוואה אחת בה לאמור: לשמור על העיקר, שלא יסתכן צה"ל בשום סיכסוך צבאי עם צבא לא-ערבי, לדאוג שצבאנו יוכל לנצח, אם יהיה הכרח בכך, את כל צבאות ערב יחד. כי דבר זה ייתכן. הוא כבר קרה בעבר."

● יושב ראש ועדת הכסחון של האסיפה הלאומית הצרפתית פייר מונטל, לאחר ביקור בישראל: "אני לא הייתי לוקח את בן-גוריון לעבודה בתור רועה-צאן. רועה החושב בזמן עבודתו על אסלסון ועל כל מיני דברים אחרים שאינם קשורים לצאנו, אינו יכול להיות רועה טוב. מאידך, כשאנש עם מגדס-פראנס בפאריס — אציע לו ללכת לשדה-בורק."

● ח"כ צ"כ פרץ ברנשטיין, לשעבר שר-המסחר-התעשייה, בדיון על חוק הגימלאות לשרים בכנסת: "היום, בסעם הראשונה מאז נכנסתי לכנסת, אני אינטרסאנט."

● ח"כ אהודת העבודה יגאל אלון, על פרס-הילודה: "אני חושב שצריך להגדיל את הפרס לאלף ל"א, אפילו עשרת אלפים. מה זה היום מאה לירות? זה עשר לירות לילד — מחיר של תרנגולת בשוק."

● עורך "דיעות אחרונות" ד"ר הרצל רוזנבלום, בצטטו את זאב זיבטניסקי: "גם כשחושדים בי שנבתי, אין אני הופך את כסי מוכסי להוכיח את אי-נכונות החשד, כי בזה רק אפקיר את כבודי ולא אוכיח מאומה."

● חבר מועצת עיריית תל-אביב לוי קנמור, בהביעו תרעומת על החפירה הבלתי-מתוכננת שחפרת העירייה ברחובות העיר לעתים קרובות, על מנת להניח ללא סדר ושיטה צינורות, בויב, ככלי וושמל וטלפון: "אני מציע להתקין בכל הכבישים רוכסנים, כדי שאפשר יהיה לפתוח אותם בכל יום שני וחמישי ביתר קלות."

● העיתונאי רפאל בך-שושן, במאמר בהארץ: "את הנעשה בימים אלה מסכיב לאילת אשר להשחתת לצעצועים מכאניים, שתפקידם לא רק לכוך, אלא אף גם לחנך את הילד לקראת עבודה: נמל קטן, רכבת ואף כמה בניינים של בתי-חרושת."

● המשורר אברהם שלונסקי, לאחר שורת הפרסים שהולקו בשבועות האחרונים (פרס ביאליק, פרס רופין, פרס רוקח), ובתוכנם פרס-העבודה: "היה צריך לתת את הפרס ליצירה-הפרסית. הם הגיעו לשיא בפריז-עבודה."

● ח"כ חרות שמשון יוניצ'מן, בהתמלסו עם הדתים על דרישתם להגביל עוד יותר את ניתוח הגזיות לצרכים רפואיים: "מה אתם רוצים? שבתיכם ישמשו אתכם גויים-שלישבת ובמותכם — מתים-שלישבת?"

● שריהאוצר לוי אשכול: "גם צמחונים ואנשים המשתתפים בצערם של בעלי-חיים הם לפעמים אוכלי-אדם."

● שריהאוצר הצרפתי פול ראמאדייה: "שראוצר איננו אלא כיים מאושר על-ידי החוק."

● מפיס הסרטים סאם גולדווין: "הסכם שבע-ל-פה איננו שזה אפילו את מחיר הניר שעליו הוא כתוב."

למכירה בחודמנות:
מנרשים ברחובות
לפנות:
תל-אביב, טלמק 24749

אזרח!

תוקף רשיון הרדיו שלך
פג בסוף חודש דצמבר.
חדש את רשיון הרדיו מיד

גלים קצרים תור המושבניקים

ההצלחה בתירגילה זכה חידון ה
נשק, שערך בשבוע שעבר שמואל רוזן.
לאחר ש"שמוליק" ביקש את מאוניו לחבר
מילון של כלי נשק מאלף ועד תין, הגיעו
מאות תשובות, ובניהן גם כמה בלתי רגיי
לות. אחד המאזינים מנה 20 כלי נשק בכל
אות, אחר הכין שלוש רשימות נפרדות של
נשק חם, קר ומטוסים, ואילו מאזין שלישי
חיבר שאלות מחזוריות לכל אחד מכלי-הנשק
(למשל: אקדח — ניתן בידי כל מושק
שפל / ממנו גם פושקין נפגע ונפלי)...
ניחוח חציר, חוכנית הבידור מן הכפר
שהוקלטה עד כה בקיבוצים בלבד, תעמיד
בקרום למבחן את כשרונם הבידוריים של
בניהמושבים. ההקלטה תהיה תיעוד בעוד
שבועיים בכפר חיתקין, בהשתתפות מושבי
הסביבה... **מעריצים תל-אביביים**
של התוכנית שלושה בסירה אחת, יזכו ב-
הזמנות נוספת להצגות מאחורי המפרש,
אם יודרו לרכוש כרטיסים. ההקלטה תהיה
של התוכנית תיעוד שוב בבית-ציוניאמרי
קה בתל-אביב, בשבוע הבא... **קול ישי**
ראל העמיד השבוע את אולפניו לרשותו
של תיאטרון זירה, שערך בהם את ההק
לות הנחוצות להצגות הקרובה של עמוס
קינן, זה האיש. חלק גדול מן ההצגה מלה
בקטנים מוקלטים ובמוסיקה קונקרטיה, ש-
הכנתם היתה אפשרית רק באמצעות הציוד
המשוכלל של שירות השידור.

תדריך

תוכנית אלה, מתוך שידורי השבוע הבא,
עשויות להיות מעניינות. שינויים אפשריים.

● **מערת הלילה** (יום ד' 7.10): גלי
צה"ל — אחת ההזמנות המעטות לחור
בני הספרות המדעית-דמיונית להאזין ל-
תוכנית על אודותיו של טייס המתנדב לסיס
אל החלל, נתקע לרועיתמול באותו תחום
בו נפסקת משיכת כדור-הארץ, ומשדר משם
את רשמיו ליושבי העולם התחתון. התס
כית, המבוסס על סיפור של גיימס גאן,
עובר לשידור בידי שולמית הראבן.

● **זרקור** (יום ה' 8: גלי צה"ל) —
התוכנית תיקרא הפעם בשם הפעשה בקי
לומטר ה-54, שהיא פגישה בלתי-נעימה
ביותר בין שתי מכוניות שהתנגשו. בצורה
תסכית, תסביר הפרקליטות הצבאית הי
ראשית את הכעיות המשפטיות המעוררות
בעיקבותיה של תאונת-דרכים. המסקנה היא,
כמובן, כי מוטב להגות בזהירות, מבחינה
רפואית ומשפטית גם יחד.

● **קלע למטרה** (יום ו' 9.30): גלי
צה"ל — התוכנית, הערוכה בידי דוד ריב
ליו, הוקלטה הפעם בבסיס של חיל האוויר,
הוא כוללת, מלבד החידונים הרגילים וה-
עשומון של מרדכי פרימן, גם הופעת
נורחים של חברי להקת פיקוד צפון, המר
עיצים בקטעים מתוך תוכניתם החדשה על
דא ועל הא. נוסף על כך, מציגים אנשי
הבסיס מצעד כשרונות משלהם, הכולל סו
מזנים, מערכונים ותזמורת-חובבים המבצעת
מסוקה קלה וגאון, על רמה שאין להתבייש
בה בפני תזמורת מקצועיות.

● **ילקום לאשה** (יום ו' 4.30): קול
ישראל — גשים עובדות נשואות שתצטרכנה
לשלם מעתה, לפי החוק החדש, מס-הכנסה
כפול, תוכלנה להיאנח על מרגורלן תוך
כדי הקשבה לתוכנית, שעניין זה יהיה גר
שאה המרכזי.

● **בניחותא** (יום ו' 7.40): קול
ישראל — הפסנתרן טראנק פלג יספר על
מסעו באירופה, שנועד להפיק בה את המו
סיקה הישראלית, וישמע תוך כדי כך משהו
מן ההקלטות שהביא באמתחתו.

● **בחיפה הסהר, עוללות מן העיר**
לם הערבי (יום א' 8: גלי צה"ל) —
השנייה בסדרת תוכניות חדשה הערוכה
בידי שמואל שגב, ואשר נועדה לתאר את
העולם הערבי לא מצידו המדיני והצבאי
אלא מצד החיים האנושיים המסכים בחובה,
על כמה שניתן ללמוד עליהם מתוך העי
תונות ושידוריהם-ראדיו.

● **יש לי שאלה** (יום ג' 7.30): גלי
צה"ל — התוכנית תיערך בכנס קציני נח"ל,
שיציגו שאלות משאלות שונות לצוות ש-
יטקרו להשבר עליהן תשובות רצוניות ר
קלות גם יחד. צוות המשיבים יורכב מנעמי
בליקשטיין, אריה גלבלום ושבתאי טבת.

ההקנוניה הגדולה נגד מצריים - מתוך נקודת-מבט חדשה נא להכיר: האוייב הרביעי

כולם ביחד, בנימה של שינאה מודנשת: מצרים! מצרים!
אל-דאגיסטאני: עיראק אינה יכולה ברגע זה לפעול בגלוי
נגד מצרים, ולפגוש אותה בשדה הקרב. לכן אנחנו נטפל עכשיו
בבת-בריתה, בסוריה. אשר למצרים — תשמעו מחר...

פעילויות: פצצות, יריות, זעקות קרב, אופסים.
הקריין: שעה ששלושת בני הברית פעלו בסוד, דיבר
השותף הרביעי במאורתי-הומים שלו בבגדאד.
נורי אל-סעיד: מפלגת העם הסורית, הדורוים ושישאקלי הם
אנשינו. הם יעשו את המלאכה שנטיל עליהם.
אחד השירים העיראקיים: אבל אלה הם אויבים מושבעים. כל
אחד מהם רוצה לכבוש את השלטון לעצמו.
אל-סעיד: הפעם הם יצטרכו לפעול במשותף ולתפוס את
השלטון ביחד. א-ריכך, שיהרגו איש את רעהו,
צחוק ציני כללי.

אל-סעיד: אנחנו נספק להם את כל העזרה הדרושה. הרי
הקופה העיראקית פתוחה משני הצדדים...

... ואשר לנשק, הרי אתם יודעים שהוא לא עולה לנו כסף.
(צחוק כללי, מתמוג עם מוסיקה, אופסים).

★ ★ ★

הקריין: הפגישה השלישית והאחרונה לפני ביצוע ההפסקה
התקיימה שוב בבירות. הפעם נכח בה גם נציגו של אדיב
אלי-שישאקלי.

אל-דאגיסטאני: אדיב אלי-שישאקלי הודיע את החלטתו הנוחושה
כי ההפסקה תהיה הפיכת דמים, לחיסול כל אלה המפרעים לנו.
אנחנו כבר ערכנו רשימה. צריך להרוג את סברי אל-עסאלי,
ראש הממשלה, את הרמטכ"ל, את מפקד המטרה, את שרי
הממשלה. אחר-כך נחל את הנשיא שכורי אל-קואטלי.

קול א': לא! לא! קודם את שוכרי אל-קואטלי
אל-דאגיסטאני: בכור, קודם את שוכרי אל-קואטלי. אנשינו
יתחמשו כשוטרים וכשיקבלו את האות ישלטו על כל הנקודות
האסטרטגיות בדמשק ועל כל בניני המוסדות הצבוריים. היום
קיבל חסן אל-אטראש את הנשק ומאה אלף דינאר. השעה מת-
קרבית. את האות, קבל בשידור-קול. קול בריטניה מקפדסון.
הסיסמה תהיה "אנחנו אנשי ההיס" (מוסיקה, אופסים).

אל-דאגיסטאני: מדבר לעצמו, בקול נרגש: היום כבר השני
בנובמבר. בני הברית שלנו לא יסימו עדיין את התקפתם על
מצרים. הם ייביים להלום יותר חזק! יותר חזק! הם ייביים
לחסל את מצרים! כי מחר נפעול אנחנו בדמשק.
(מוסיקה של כלי הקשה, גוברת עד לשיא נפסקת פתאים).
קריין ב' (בסוף דשמי): כאן קול בריטניה, כאן קול בריטניה.
ממשלת סוריה הודיעה היום בדמשק כי נתגלתה רשת של
קושרים, אשר זממו לתפוס את השלטון, בעזרת נשק וכסף
שהוברח מעיראק. לדברי רדיו דמשק, קראו הקושרים לעצמם
"אנשי ההיס".

(מוסיקה, יודת לרקע).

אל-דאגיסטאני: הקשר נתגלה! אנחנו גמורים!

(מוסיקה, גוברת ואופסים).

נורי אל-סעיד, בקול היסטרי: כל זה נגדיו כל זה נגדיו! אבל
אני לא אשקוט! אני לא אנוח עד שאחסל את סוריה! ואחריה
אחסל את מצרים!

(מוסיקה, גוברת ואופסים).

★ ★ ★

קריין: ישיבת בית-המשפט בדמשק.
התובע: עכשיו הכל ברור וגלוי, לעיני העולם כולו. עתה
יודעים כל בני סוריה מי הוא האשם, הם כולם מצביעים על
בגדאד, על נורי אל-סעיד...

גברים, במקהלה: זהו האויב! זהו האויב!
הקריין: דעו לכם עמי ערב ודעי לך אנושות מיוסרת. כל עוד
לא יחוסל תבוגד בעמך, כל עוד לא תימחה מעל פני האדמה
התועבה ששמה נורי אל-סעיד, לא יהיה שלום. כי סרטן המל
חמה, השנאה והבעידה הוא נורי אל-סעיד.

גברים, מקהלה: זהו האויב! זהו האויב!
(מוסיקה, גוברת ואופסים).

התסכית שודר השבוע, עלידי תחנת "קול
ערב" מקהיר, במדור "רע את האויב".

הקריין: אנגליה צרפת וישראל תחתו בהתקפתם על מצרים,
כדי לבלותה. שלושת השותפים המטירו אש ומוות...
פעלולים ברקע: פגזים מתפוצצים, כדורים שורקים, מכוניות
יריה נובחות. תחילה בעומסה, אחר-כך באפיסה... והשותף
הרביעי חיכה לשעת השקן שנקבעה לו... (בלחש) השותף
הרביעי... במאורתו האפלה, בבגדאד.

(מוסיקה)

נורי אל-סעיד: יש לי בשורה גדולה למסור לכם, בשורה
שתשמח את לב כולנו. מהחתיים פותחת ישראל בהתקפה
הגדולה על מצרים. בעוד שלושה ימים יכנסו לפעולה גם שתי
בנות בריתנו האחרות, אנגליה וצרפת, כדי להחית מלהומת
מות על מצרים. יום אחרי שינחתו בסואץ, נפעל אנחנו, כדי
לחסל את כל תוצאות ההפסקה המצרית והאורורה. (בלחש נרגש)
אנחנו נפעל... אנחנו נפעל.

(מוסיקה, אופסים)

הקריין: הליווא מוחמד אל דאגיסטאני, סגן ראש המטה הכללי
העיראקי, הגיע לבירות, בשליחותו של נורי אל-סעיד, ששיגר
אותו כדי להשיגו על ביצוע התוכנית הסודית. בביתו של
מוחמד מערוף, הקצין הסורי המפוסר, נערכת פגישה של כל
המשתתפים בקשר.

מוחמד מערוף: ליווא מוחמד אל דאגיסטאני, הרשה נא לי
להציג בפניך את אורחני — סעיד סאקי אלדין, אנסאן גיור
איר, חוסין חכים, מוחמד צבא...

אל-דאגיסטאני: נעים לי מאד רבותי, אני מניח שאתם יודעים
בשביל מה נפגשנו.

צחוק ציני כללי.

אל-דאגיסטאני: אני רואה בכם את ממשלת סוריה החדשה.
עיראק תעמוד לימינכם ותעזור לכם בכל כדי שתתפסו את
השלטון. אנחנו מוכנים לשלם לכם המישה מיליון דינאר.
תורכיה, אנגליה וצרפת יכירו בממשלה החדשה למחרת יום
ההפסקה.

קול א': ומה עם קואטלי?

אל-דאגיסטאני: נחסל אותו!

קול ב': ונשק?

אל-דאגיסטאני: יש ריש. אנחנו נבריה אותו אליכם מעיראק.

כולם: מצויין! מצויין!

(מוסיקה, אופסים).

★ ★ ★

הקריין: היום הוא ה-26 באוקטובר, 1956. בביתו של מוחמד
מערוף נערכת פגישה שניה, גם הפעם, מנצח עליה ליווא מוחמד
אל-דאגיסטאני.

אל-דאגיסטאני: היום יוצאים משלוחי הנשק מעיראק. הם
יועברו דרך ג'בל אל-דרוז. שאקיב וזהב וחסן אל-אטראש יקבלו
שם חלק מהמשלוח ומאה אלף דינאר. השאר יוברח בדמשק.
קול א': נוכח שאנחנו מסוגלים לא פחות מתורכיה, עיראק
וישראל לשרת את המערב!

קול ב': לא רק זה. נורי אל-סעיד צריך גם להכות בראש
הנחש, במצרים!

מנדרם התורכיה ואל-סעיד העיראקי

מוסיקה אופסט, פעלולים גוברים

במרחב

עיראק

רעל באוככ

ההתפתחות העיקרית של השבועות האחר-
ונים במרחב היתה, ללא ספק, החרבת
הריב בין מצרים ועיראק. במדור וקחור זר-
קו אחת על ראש השניה כל דבר, מלבד
פצצות...

קול ערב, תחנת השידור האדירה של
קהיר, ריכזה את כל כוחה בהתקפת-מצח
על נורי אל-סעיד (ראה מסגרת). קריינית
לא היססו לתארו כעבד נרצע של הציונות;
השמדתו הוצגה בראש סולם העדיפויות;
של המאבק הערבי לעצמאות מלאה — אמי
לו למגי השמדתה של ישראל.

של מהימנותו למשטר, ויגיש כתבי-ערבות
מהוריו כי לא יעסק בפוליטיקה.

אפילו בחוגו האישי של אל-סעיד, שררו
החשדות והמבוכה. המדינאי הישיש לא הכ-
ניס לפיו אוכל לפני שאחד ממשרתיו הנא-
מים טעם ממנו תחילה. ובמחנותיו בבגדאד
אף הילכה שמועה כי אחד המשרתים מת-
בצורה זו, מאוכל מורעל שהיה מיועד ל-
אדוניו.

אולם נשקם-החזק ביותר של תומכי עבד
אל-נאצר ורעיניו היה האויב הערבי לא היה
הרעל, גם לא הכדור. היה להם בן-ברית
חשוב הרבה יותר: הגיל. כי לעומת סגן
האלוף המצרי בן ה-38, כרעו כתמי הגנרל
העיראקי תחת עול של 69 שנים. לכן דיברו
המצרים במסתור כה מוחלט בנצחונם הסופי.

וכאשר ימות נורי אל-סעיד, ימות משרתם
האתרון של האנגלים במרחב הערבי.

בגדאד לא יושבה בחיבוק ידיים. היא סימ-
רה למיליוני המאזינים הערבים על ממדי
מפלגתו של הצבא המצרי בסני, על ההרס
שמסער עבד אל-נאצר המוט על ארצו —
דברים ששודרו עד כה רק מקול ישראל.
לשידורי קהיר על הפגנות-דמים שנערכו
ברחבי עיראק, נגד ממשלת נורי אל-סעיד
וברית בגדאד, השיבו העיראקים בשידורים
דמיוניים על הפגנות-דמים, שנערכו בסניגת
נידחות של מצרים, נגד משטר של עבד
אל-נאצר ובריתו עם הקומוניסטים.

המשרת האחרון. בבגדאד, בניתיים,
שרר משטר צבאי חמור. כל אדם שהחזיק
בביתו תמונה של נשיא מצרים, היה צפוי
למאסר, כל השוד באהדה לעבד אל-נאצר נע-
צר מיד באשמת השתייכות למפלגה הקומו-
ניסטית. בחיפוסר התיכונים נסגרו ושר
החינוך הודיע כי הלימודים יחדשו רק
לאחר שכל תלמיד יעברו בדיקה קפדנית

רחש האסון הנוסף: מכבי גברה על הפועל בתוצאה 2:1. זה שבר את גב הגמל.

חיפה היא לא קליינט ג'ק גיבונס החליט לעשות את הצעד הנואש, את הגי' תוח המכריע שיקבע אם ימות החולה או יחיה. השבת, כשעלתה הפועל פתח תקוה להתמודד עם הפועל חיפה, בחיפה, ניכר היה שנעשה שבר גיאולוגי עמוק בקבוצה. כמה משחקינה הותיקים והטובים, שהיו פיעו בה בקביעות, נעדרו מהמגרש. נדור קרני, קפטן הקבוצה ולבה, נעדר. גם בועז

השער השלישי במשחק הכדורגל בין מכבי תל אביב ומכבי יפו, שנערך השבת. בתמונה נראה שירי, שוער יפו, כשהוא מונק לעבר הכדור, אולם מחסיא כחוס השערה. בצד עומד שייע גלזר, שממסירתו נבעט הכדור לשער. ליד השער עומד יצחק שניאור, מאמן מכבי יפו, העוקב אחר הכדור שקבע את התוצאה הסופית 3:0 לטובת מכבי תל אביב.

קאופמן, החלוץ המהיר, נעדר ועמו זכריה רצבי. אף בשורת המגינים חלו חילופים. במקום שחקנים אלה הכניס גיבונס לקבוצה שחקניו שמואל לא שיחקו בה כמו: יפת, ציריק ורביב. כמו כן החזיר גיבונס גם את אשר זליקוביץ' לתפקיד החלוץ.

ההרכב החדש פעל למפת. שעה שחלק משחקני פתח תקוה לא נסעו כלל לחיפה, מפתח שמה תפסיד קבוצתם שוב, השיגו הפתח תקוהאים שיא בהבקעת שערים, כשהבי קיעו את שער החיפאים שבע פעמים רצוי פות, ללא מענה.

הנצחון פעל כזריקת עידוד חשובה ל קבוצה המדוכאת. אולם קבוצת הפועל חיפה אינה קליינט לנסיגות ניתוח. כפי שקבעו שחקני הקבוצה, המבחן הגדול נכון למלי בסים השבת, כשיחיה עליהם לנסות את ה הרכב החדש על יריב בעל כוחה התגונות חזק — מכבי תל אביב.

תדריך

מאורעות אלה מתוך מאורעות הספורט של השבוע הבא, עשויים להיות מעניינים:

● **מכבי תל אביב — הפועל מ"ת** (יפו, מגרש באסה, השבת ב' 23.30). מזה שנים שהמאבק בין קבוצות צמרת אלה כי היה את שיא המבחן בעונת הכדורגל. שלא כבהתמודדויות של העונה החולפת, יש הפעם יתרון לקבוצת מכבי, המובילה בראש טבלת הליגה הלאומית בהפרש של שלוש נקודות בלבד, לגבי הפועל, הנמצאת במקום החמישי בדירוג.

● **מכבי פתח תקוה — מכבי חיפה** (פתח תקוה, מגרש מכבי, השבת ב' 23.30). המאבק בין שתי הקבוצות משוכת. יות עשוי להביא להצגת כדורגל משוכת. תוצאת המשחק תקבע את המצב בצמרת ה ליגה הלאומית. שתי הקבוצות נמצאות יחד במקום השלישי והרביעי, כשלשתיהן אותו סיכום נקודות ולחיפה יחס שערים טוב יר. תר, אולם קבוצת מכבי חיפה אינה יציבה, והסיכויים הם לצד פתח תקוה.

● **הפועל תל אביב — מכבי יפו** (יפו, מגרש באסה, השבת ב' 23.30). כדוגמת השנים הקודמות, צפה להפתעה במשחק בלי תל שקול זה, בו מהנה מכבי יפו ממש אלרגיה פסיכית לגבי שחקני הפועל תל אביב.

● **הפועל תל אביב — מכבי חיפה** (תל אביב, מגרש הכדורסל של ה פועל, יום שישי ב' 23.30). משחק כדורסל מרכזי זה יציין את פתיחת הליגה לכדורסל. לאחר שזעזעה הכדורסל הארצית לא אישרה את שינוי הנבחרת לארצות הברית,

כדורגל

עצבות כללית

מיפגש בין קבוצת הכדורגל האחת של מכבי תל אביב ויפו, גורם תמיד לעצבות כללית. קודם לכן מתעצבן הקהל. אותו קהל מפורסם של קבוצת מכבי יפו, הידוע במ סירותו הגדולה לקבוצתו, מתעצבן משום שהוא רוצה מאוד לראות בנצחון קבוצתו, אולם אינו מוכן לראות בהפסדה של מכבי תל אביב. מתעצבן גם קהל אוהדי מכבי תל

אביב, הרואה בקבוצה היפואית נמושה, ו נעלב כשהוא צריך להתחשב בה.

יותר מכל מתעצבנים השחקנים עצמם, ביחוד אלה של מכבי תל אביב. מעין חולשה פסיכולוגית תוקפת אותם, כשהם באים ל להתמודד עם שכניהם מיפו. עצבות מעין זו גרמה בעונה שעברה לנצחון יפואי.

השבת, על מגרש מכבי יפו, לעיני חמשת אלפים צופים, התעצבן אדם נוסף, היה זה המחנך החדש של מכבי יפו, יצחק שניאור. שניאור, לשעבר בלם הנבחרת וקבוצת מכבי תל אביב, הידוע בקור רוחו, הסתובב כעצ בנות על המגרש, נגס בצפורניים, החליף מלים נרגשות עם שחקניו.

כשנשאל שניאור עצמו על הרגשתו במשך המשחק, אמר: "בשביל מכבי תל אביב, אני כבר מת".

חרם עז פוקס. העצבות נהנה את אותותיה במשחק של אלופת הליגה, מכבי תל אביב, בעשר הדקות הראשונות למשחק, התמיצו חלוציה לא פחות כאשר שלוש הו דמגיות בטוחות לכיבוש שערים. האגף ה שמאלי של הקבוצה, שכלל את יונה פוקס ואת יצחק נחמיאס, כמעט לא שותף במשחק. בהפסקה, לאחר שתל אביב הבקיעה רק שער אחד, הרים יונה פוקס צעקה גדולה: "מה זה, מחרימים אותי?"

הפתעת היום היתה ללא ספק משחקו של שייע גלזר, שייע, שספג לאחרונה עלבונות בגלל אנוכיותו במשחק, הפליא לחלק כדור רים לשאר החלוצים, ניהל את רוב ההת קפות.

אמר שייע בתום המשחק: "אז מה יוצא שאני מחלק כדורים לאחרים? מבקיעים רק שלושה שערים".

בעיני היפואים, נראה גם זה יותר מדי.

זריקות עידוד

כשהחלה השנה עונת הכדורגל, עלתה קבוצת הכדורגל של הפועל פתח תקוה ל משחקיה הראשונים כפיכוריסטית כלתי מ עורערת, וכמועמדת ודאית לזכייה באליפות הליגה הלאומית.

ואמנם, בתחילת משחקי הליגה, זכתה ה קבוצה בנצחונות שהיתה ראויה להם. אולם לפני שלושה שבועות, ביום שהפועל פתח תקוה עמדה לפי כל הסימנים לעלות לראש טבלת הליגה, התרחש האסון. במשחק נגד מכבי חיפה, הפסידה הפועל 4:0. נשארה במקום החמישי בטבלה.

אסונות כאלה מתרחשים בכל משפחה הגונה. ההפסד לא שבר את הקבוצה. לפני שבועיים, כשעלו להתמודד עם יריבתם ה שנה, מכבי פתח תקוה, היו שחקני הפועל בטוחים בנצחונם. עסקני הקבוצה כבר החלו לשחות קוניאק על חשבון הנצחון. ואז הת

חכמות בשביל סטודנטים

אחרי שהם מחלקים לעצמם חמאל מחמאות כמה שהם חכמים ונבונים, יפים וגבוהים וסטודנטים בקורס ראשון ב סכניון, מביעים (1004/1133) את רצונם להתכתב עם שתי נערות חיפאיות בנות 16-18, הלומדות בכתות העליונות של בית ספר תיכון — כדי שיוכלו, מאוחר יותר, אף להיפגש אתן.

גילם, אמריב הם, מסתובב סביב 18, מעליהם מתנשאת כרובלת חומה וזהו גם צבע עיניהם. על שתי הנערות ש תרצינה לכתוב אליהם לעשות קודם כל חשבון נפש, לבדוק אם הן מספיק נאות, נקחיות וחברמניות בשבילם. אם תימצאנה בכל חיפה שתי בנות אשר חושבות את עצמן מספיק חכמות כדי להתמודד עם זוג סטודנטים, נשכח להי פגש אתן. מסיימים הם.

אל תהיינה נחפזות, נערות. ושפי הס סטודנטים של היום אינו מה שהיו פעם, כמו כל דבר אחר. כך שאל תיקחנה אפשרות זו בחשבון.

★ ★ ★

זהו!

כיתון שאני צרודה היום, אתן ל(1134/1004) לדבר בעד עצמו: "אני אחד מאו תם החברה הנמצאים רחוק מהבית ויר צא להם לעתים קרובות לשיר את ה קטע הידוע "בתל אביב עכשיו קולנוע/ ונערות בשלל צבעים/ ואנו כאן שוכבים בלי נוע/ ומציצים בכוכבים" וכו'.

"בקיצור, אני מייכ ביחידה קרבית אי שם, ומתעתד לצאת בקרוב לקורס קציני

הסיפוס שלי

"ובכן, רותי, התמונה המצורפת נרמה לפציעתם של שניים מהחברה שלי. זה היה במוצאי השבת שלפני שבועיים. הסתובבנו ברחובות, פתאום שניים מה חברה משתמשים האחד על הראש, ה שני על מרפק היד. באתי תיכף לעזרתם. פתאום אני שומע מאחד מהם: "איפה היא?" לא הספקתי לשאול על מי הוא שואל. פתאום אני רואה בין שניהם ממש את התמונה. מה דעתך, רותי, היא שווה ששניים יפצעו בגללה?

הבטחתי לפצוע הראש שאשטח לך את התמונה. אולי תפעלי בנידון. אנא, רי תי, למען הפצועים.

יוסף בריאיר, תל אביב

אלוף הבנדורות והרגוסקות

מה דעתכן על אוטוביוגרפיה שכזו (1004/1129)?

"בתל אביב העיר בשנת 1937 נולדתי, אלוף הבנדורות והרגוסקות בשכונה — הייתי בבית ספר עממי אימת המורים וזיתי, בין מטילי פצצות סרחון בחיבות וזאר הטכנים נמנית. לאט, אבל בבטחון גדלתי ולשורות צה"ל התייצבתי. לגדוד קרבי הוצבתי, ולפני זמן מה באחת הפשיטות נמצעתי ולביתי לופטסה ארוכה נשלחתי. במקרה היום בראי הצצתי והנה מה שראיתי: גובהי 187 ס"מ, על פני זקן, שערותי בלונדיות, עיני ירוקות, לפעמים רציני, אך יודע לחצוק ועוד הרבה מעלות וחסרונות. אם ישנה אחת הרוצה פרסים — אלי שתשלח מכתבים.

★ ★ ★

למורות — בדיחות אנגליות

שתי הסמינרסטיות שבכאן (1130/1004) מספרות שיש להן חוש הומור עצום והן אוהבות בדיחות, אפילו אנג ליות. אם לדעתי תשאלו, הרי הן בעצ מן נשמעות לי כשתי בדיחות אנגליות, ולא איכפת לי אם תקללנה אותי שנה אחרי שתקראנה זאת.

אחרי שהן מספרות לי בפירוט ארוך ארוך מה צבע שערן של כל אחת מהן ושתייהן ביחד, מה הגובה הממוצע של שתייהן ושל כל אחת לחוד והגובה ה רצוי של חבריהן לעט המיוערים (180 ס"מ), שאחד מהם רצוי שיהיה בצבא סדיר — ככה — על הבחורים להיות בדרך כלל בין 26-22. הן אומרות כי מחוץ להוראה הן מתעניינות בעוד המון טטחיים, אחת בציור, שנייה במוסיקה. אך שתייהן כאחת מתעניינות בתמונות של אלה שיכתבו אליהן. הן חיפאיות ולומדות שנה שנייה בסמינר.

איוה יופי של מחנכות דור המחר!

★ ★ ★

פיקאסו בלי ידיים

"לאחר ישיבות רבות בבתי קפה, כותבים (1004/1131). "החלטנו לפנות דרך מדורך אל צעירות וצעירים שגילם מרשה כניסה לכל פרט, לפי תקנות הצנוורה — בעלות ובעלי חוש הומור, בעלי רגלים יפות לטיולים ואוונטים חדות למוסיקה, המבינים את פיקאסו מבלי לעמוד על הידיים.

רצוי שיהיו תל אביביים/יות המעוניי נים ליצור חברה במובן הרחב. אנו כשלעצמנו בגיל שנע בין 28-24, אוהבי סבב וטיולים, אמנות באופן כללי, בעלי חוש הומור ודעות חופשיות."

★ ★ ★

חזק לא בצדק

גא להכיר את (1004/1132): בת 23, ירושלמית ואומרת בגלוי וללא כל הצ טעצעות שהיא שונאת לכתוב מכתבים מוכנה לעשות זאת רק פעם פעמיים עד אשר תכיר את חברה לעט פנים אל פנים. והאם לא עושים כולם כך? שו אלת היא.

ובכן, אותו נציג המין החזק ("כפי שהם נקראים שלא בצדק, אומרת היא) חייב להיות בגיל המסתובב סביב ציר של 28, ברדיוס בת שנה בערך, בגובה של למעלה מ170, ובעל השכלה תר כונית.

★ ★ ★

סרטים
רגילים של פח

מרקיע השחקים (חן, תל-אביב, בריי טניה) הוא סיפור אנושי פשוט אך גנוק ללב, המבוסס על קורות חייו של הטייס הבריטי דוגלאס ביידר, כפי שנכתבו בידי הביאוגרף נאול בריקהיל, בספר שזכה לתפוצה גדולה.

עלילת הסרט מזכירה במידה מסוימת את פרשת האדמיראל ג'ון הוסקינס, גיבור דר אוויריה של הצי האמריקאי, כפי שהועלתה בסרט הים הנצחי. למרות שביידר הבריטי איבד שתי רגליו והמשיך לטוס, לעומת הוסקינס האמריקאי שאיבד רק רגל אחת, משותף מרקיע השחקים מרגשות זולה ורמזות מסתיות שהיתה אופיינית לסרט ה-אמריקאי.

דוגלאס ביידר היה ספורטאי מצטיין וטייס תעלול, עד שנפגע בתאונת מטוס, החליף את רגליו בשתי רגלי פז מלאכותיות. על אף האסון, לא אבד בו הרצון למלחמה. ביידר הפח שלו הצליח לעסוק בגולה, לשאת אשה, ולחזור לפקד באויר רק רגל ספיט פיירים שנלחם במפציצים הגרמניים, מעל בריטניה.

מרתקים במיוחד הם צילומי הקרבות האוויריים, שכמעט כולם הם דוקומנטריים ממש, צולמו במטוסים בשעת קרבות מלחמת העיר לם השניה. הספיטפיירים וההוריקנים נראים מגוחכים, לעומת הסילונים של היום ולעומת קרבות האוויר שמנציחה הטכניקה ה-הוליוודית. אולם סיפור החיים, לעומת זאת, הוא הרבה יותר משכנע ואמיתי, דווקא מד שום שדוגלאס לא נראה אף פעם בוכה ומתלבט, או מפליס בדיחות מפולפלות גם ברגעים קריטיים.

תכסיס מסוים של יצירי הסרט מוסיף לו מתח רב. בסצנות האחרונות מצפה הצופה למותו של הטייס, הכל מוביל לקראת מות טראגי אמילי.

מרקיע השחקים אינו סרט מלחמה ולא סרט תעופה. הוא סרט אנושי טוב, המציג בפשטות וללא זוהר את המובן האמיתי של הגבורה.

ציא-זלין מהודו

הנודד (עדן, תל-אביב, הודו) הוא ראג' קאפור, ההודי שקצר בשנה שעברה את אחת ההצלחות הגדולות על הבד הישראלי, כשסרטו היחפן הפך לסרט הקופה הראשון

ראג' קאפור ורג'ניס בהנודד
סמוניס מילונר

של השנה, משך למעלה מ-900 אלף צופים בשלוש הערים הגדולות. הפעם ראג' קאפור הוא נודד עני, המגיע לבומביי בחליפה אנגלית מרופטת ובנעליים יפאניות קרועות כדי למצוא את אושרו. אחרי שהוא נופל קרבן לתככי בני הכרך, הוא מגיע למסקנה שכדי למצוא את האושר והעושר, יש לוותר על היושר. מליצן נודד חביב, שהוא חיקוי מוחלט של צ'ארלי צ'אפלין בסרטיו האילמים, הופך ראג' לקלפן ורמאי, מתעשר על חשבון ער

שק ההמון, מגיע לבסוף להכרה הסופית שכל העשירים מושחתים וכל העניים ישרים, חוזר לעלי הבד היפאניות ולהילוך הצ'ארלי צ'אפליני.

משחק לשם משחק. הנודד אינו סרט טוב, אפילו בהתחשב בעובדה שהוא הודי. אולם הוא סרט מעניין, למרות ארכו הבלתי-רגיל (שלוש שעות). ראג' קאפור ביים את הסרט, משחק בו את התפקיד הראשי, רוקד, שר, מנגן כשהוא מנסה בכל כוחו לחקות את צ'אפלין. העובדה שהוא עצמו מיליונר שהתעשר מתעשיית הסרטים שלו, אינה מונעת ממנו להיות בעל השק פות קומוניסטיות מובהקות ומוגזמות, שה-סרט אף אינו מנסה להסתיר.

נסיגות החיקוי, שבחלקם הם מוצלחים למדי, והפלאגיאטים המרובים שבתסריט, נוטלים את כל ערכו האמיתי של הסרט. אולם גם מה שנשאר, מספיק כדי לגרוב הנאה לחובבי הקולנוע.

המשחק-לשם-משחק של כל המשתתפים בסרט, היסודיות שבעבודה המחייבת להר אות בסוף הסרט את גורל כל אחד מהמשתתפים, שהופיעו בתחילתו, הקצב האיטי של ההסטה והשירים ההודיים המשוחזרים מהבהלה המהירה שבכל הסרטים המערביים — כל אלה, בצירוף מנטליות מזרחית אופיינית, הופכים את הסרט, למרות מגד רעותיו, לחוויה נעימה.

הנודד אינו יכול להתמודד ביחפן: אין בו עלילה דרמאטית מזלזל-דמעות. הוא סרט קליל, מוסיקאלי למחצה, עם תספוט סוציאלי ליות שאינן נראות הגיוניות בעיני בן ה-מערב. אולם כדאי לראותו, ולוא גם כדי להשתחרר במקצת מאוירתם וקצבם של סרטי המערב.

יומן החדשות

שיטת פרסומת מקורית ביותר הגי בית קולנוע בעיריה קטנה בטקסס, שי תכנית הערב שלו הציג שני סרטי זועה. הנהלת הקולנוע הודיעה כי תגריל בין המבקרים כפרס את כל הכרוך בקבורה מפר אות. במסדרון הקולנוע אף הוצגה המצבה שמשקלה 200 ק"ג, שתועמד על קברו של הזוכה. הנהירה להצגה היתה ללא כל תקדים. בפרס זכה נער בן 19... **גם חבי** רת מסרו גולחין מאיר מצאה שיטת פיר סומת חדשה, לסרטת של אוה גאדנר ה-סוכה הקטנה. החברה הודיעה על הענקת פרס בתחרות חמשירים אודות הסרט. הפרס: אי באי פיג'י, שיקרא בשם אוה-אוה... **כפעם הראשונה** לאחר מלחמת העולם השניה, עומדים להציג עתה ברוסיה סרטים אמריקאיים. בהסכם החליפין נקבע שתמורת סרטי ביידר, תספק בריטניה-המועצות לחברה האמריקאית סרטי אמנות... **יצירתו של דומטויבסקי** האחים קרמזוב, עומד דת סוף סוף לפני תחילת הסרטתה באולפני מסרו, בהשתתפות צוות כוכבים, כפי שהור דיעה החברה. אולם בין כל השמות המועמדים לתפקידים בסרט, לא נכלל שמה של מרילין מונרו, על אף העובדה שהיתה זו היא שויכתה לאחרונה את היצירה בפופולריות הגדולה ביותר.

תדריך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בעיר הארץ, ואשר העולם הזה ממליץ לראותם:

- מרקיע השחקים** (חן, תל-אביב) קנת מור ברגלי פז, מטיס מטוסים עתיקים וספיטפיירים. סיפור אנושי ברוח הומור בריטית אופיינית. צילומי קרב אוויריים מרתקים. (ראה לעיל).
- המלך ואני** (אמפי-אסדרו, חיפה) מחזה מוסיקאלי משעשע וקליל, אודות מלך סיאם ואומנת ילדיו הורה, שהפכה לאומנת הממלכה כולה. יול בריי, דבורה קר ודי פזמונים של רוג'רס והאמריסטון.
- היבשת האבודה** (ארמונד, תל-אביב). יצירה אמנותית, דוקומנטרית-לחצה על טקסים ומנהגים באי הודו המד רחית. יופי נדיר, צבעים מרתקים ועריכה פיוטית.
- בעד זרוע הזהב** (אוריון, תל-אביב). אלינור פאקרק משתגעת, שעה שקים נובק הולכת בלי חויה ופרנק סינטרה מנסה לחלץ את עצמו מהתאהה לסמים משכרים. משחק מצויין.
- רופא כלבים** (אוריון, ירושלים). ד"ר דירק בוגרד לומד בקומדיה אנגלית משעשעת על המחלות שאין אפשרות לרפאן. כולל בריג'ס בארור.

פרס של עשר לירות יוגרל בין פותרי תשבץ "העולם הזה" 1004

9	8	7	6	5	4	3	2	1
	14			13		12	11	10
	19		18	17		16		15
		24		23	22		21	20
	28		27		26		25	24
	33		32		31	30		29
		38		37		36		35
	43	42		41		40		39
	47		46		45		44	43
			52	51		50		49
		58		57	56	55		54
			60					59

מאוזן: 1. אויב; 2. תחליף; 3. חמאה; 4. מטבע; 5. ישראל; 6. גוריון; 7. בעל לעולם אין לדעת; 8. ארבע מאות שמונים ושש; 9. סוודר; 10. בעברית; 11. תנור בנוי בקיר; 12. אויב; 13. מפעל חרסינה של השומר הצ"ע; 14. בת ה-25; 15. שטן; 16. אתה; 17. באנגלית; 18. חב"ר; 19. תמרקים; 20. נכדת קיש; 21. הכרם המפורסמת ביותר בתנ"ך; 22. חדר בבית-הסתר; 23. אוני; 24. פרק התשיעי לפני האחרון בספר ישעיהו; 25. נישא; 26. שוטר בימי המנדט; 27. שמו הפרטי של מוסיקאי ווגמן; 28. מפרידה בין החצרות; 29. אי אפשר לייצרה מאין; 30. סגירת פילטר; 31. מאומה; 32. על כל בית; 33. מספר הצדיקים הנעלמים; 34. דוד, בערביית; 35. ראש מטה ארצי; 36. אבל; 37. שמה; 38. אל בבל; 39. מיצריים מרחבי; 40. עתון הבוקר; 41. שם פרטי, זכר; 42. אות אנגלית; 43. אלוף בצה"ל; 44. עני; 45. משיח; 46. זית ללא ראש; 47. חלק ברימון; 48. נגיד בנק ישראל; 49. ספרות הצאן; 50. הרבה כסף; 51. מפעל ממתקים; 52. עיר קדומה; 53. יש אומרים; 54. תערוכת חיפה; 55. שמו הפרטי של סוואר; 56. כלי במשחק המלכים; 57. עיר רוסי; 58. צייר בלגי; 59. בלעדיו אין המכנסים מחזיקים מעמד; 60. כנוי רומז; 61. יחידה צבאית; 62. בירה מרחבית; 63. שופט מחוזי; 64. בן יעקב; 65. מה בערבית מדוברת; 66. נביא; 67. סמל החשמל בימים קצובים אלה; 68. בלעדיו קשה להוציא את הפקק; 69. סיום; 70. חוטם; 71. צורה גזית; 72. יען; 73. פרשן צבאי ישראלי.

אויב הנוער
מחלות המין
מאת הד"ר מרדכי זידמן

חזקאצ!
סוליות
סוליות ועקבים

